

Visų šalių darbininkai,
vienykites!
Jūs nieko nepralaimėsit,
apart retėžių, o išlai-
mėsit pasaulį!

VILNIS

"VILNIS"
Prenumerata:
Metams \$3.00
Pusei metų \$1.75
Chicagoje ir užub. met. \$3.50
Pusei metų \$2.00
2513 So. Halsted Street,
Chicago, Ill., U. S. A.
Tel. Victory 6613.

VOL. V. Chicago, Ill., U. S. of A. Penktadienis, Kovp-March 7, 1924. Kaina 5c No. 20

DARBININKŲ PARTIJA APKALTINA COOLIDGE

CHICAGO. — Amerikos Darbininkų Partija paskelbė, jogei prezidentas Coolidge yra kaltas dėl Teapot Dome šmugelio, nes jis nuo senai žinojo, ką daro jo ministriai ir pagelbininkai, bet nieko nesakė ir da slėpė tuos bjaurius darbus.

Visa valdžia įvelta aliejaus suktybėse. Visi respublikonų ir demokratų lyderiai paskendę aliejaus šmugelystė. Doheny ir Sinclair juos visus papirko gerai užmokėdami.

Neklauso prezidento.

Daviniai iš Washingtono rodo, kad senatas po dviejų dienų smarkių debatų priėmė rezoliuciją tyrinėjimui teisdarystės ministerio Daugherty'o. Išrinkta tam tikra komisija, kurios pirmininku yra senatorius Brookhard.

Prez. Coolidge baisiai susirupinęs delei to. Jis gražuojų paprašė, kad Daugherty rezignuotų. Bet Daugherty davė griežtą atsakymą: "Aš nerezignuosiu; aš kovosiu iki galo".

Daugherty šiomis dienomis laikė Chicagoje taipgi

kerės. Jam siūlė didelius pinigų, jei jis pažada ginti aliejaus kompanijos reikalus. Bet jis griežtai atsakė imti tuos pinigus.

Jis taipgi nusiskundžia, kad tyrinėjimo komisijai visokiais budais kenkia Burnso šnipai.

SENATORIUS BROOKHART
Washingtono skandalo tyrinėjimo komisijos pirmininkas.
(Iš "Soviet Russia Pictorial")

Naujas skandalas.

Washingtono skandalo tyrinėjimo komisijos pirmininkas, senatorius Brookhart, paleido žinių, kad kai kurie kongreso nariai gavę viso apie 200 tūkstančių dolerių kyšių. Tų kyšių jie gavę už tai, kad pavarėtu savo įtaką prezidentui paleisti iš federalinių kalėjimų kriminalistus, pasmerktus už įvairius nusikaltimus. Manoma, kad del šių naujų rekvizitų du įtakingi kongreso nariai bus inkriminuoti.

Dabar vėl nauji tyrinėjimai ir nežinia, kada jie baigsis.

Republikonų ir demokratų partijose bausis sujūdimas. Kiti meta tas partijas. Manoma, kad iš šių skandalų abi partijos sveikos negalės išeiti.

TURKAI NUVERTĖ KALIFATĄ.

Konstantinopolis. — Turkų Respublikos parlamentas nutarė panaikinti kalifatą. Kalifas tuojau turi pasitraukti iš savo vietos.

Pranešama, kad kalifas apledo Turkiją ir vyksta į Svecarjon.

Kalifas yra magometonų tikėjimo galva, lygus katalikų popiežiui. Turkai, matyt, suprato, kad jiem tas "popiežius" visai nereikalingas.

Socialistai Peršasi Karaliui

Bruselis. — Belgijos socialistai, flamandų klerikalų remiami, butinai nori išpiršti karaliui Albertui, butent — kad jis leistų jiems sudaryti ministeriją su renegatu Vandervalde priešaky.

Socialistai taip nori į valdžią, kad dągi nežinodami ar karalius jų prašymą išpildys, jau turį sudarę visą ministerių kabinetą.

INDŽIONKŠINAS STREIKIERIAM.

Chicago. Prašant bosam, teisėjas Sullivan išdavė indžionkšiną prieš garmentiečius streikierius. Tas indžionkšinas aštrus: draudžia ir gatvėse toli nuo dirbtuvių pikietuoti.

Bet streikieriai nenusimena. Jie pareiškė: "Indžionkšinas nepasius drabužių". Pikietai po senovei dirba. Vienus areštuoja, kiti jų vietas užima.

Unijos raštinė praneša, kad 60 šapų jau susitaikė su unija, išpildydamos unijos reikalavimus. Manoma, greitai laiku ir kitos susitaikys.

Vagystės Čekoslavijoje Teisia Reakcinius

Praga. — Čeko-Slovakija turi savo Teapot Dome. Susekta, kad senato pirmininkas Karl Prašek, kuris kartu yra ir alkoholio fabrikininkų asociacijos prezidentas, išleidis daugiau kaip tris milijonus dolerių papirkimui įvairių valdininkų ir partijų vadų. Kyšiai duota tuo tikslu, kad įstatymai, liečiantys alkoholio industriją, būtų pataisyti taip, kaip kyšių davėjai nori.

Šmugelninkas senatorius rezignavo. Eina tardymas.

BALKANŲ UBAGĖ SMARKAUJA.

Vienna. — Jugo-Slavija, ta balkanų ubagė, ruošiasi karan. Neva delto, kad sukilusius makedoniečius malšinti, Jugo-Slavija rengiasi pult Bulgariją ir pasigrobtį turtingus anglių laukus Per nike. Beto, kilus karui, Jugo Slavija tikisi ir dalį Albanijos pasigrobtį.

Graikai bijosi, kad Jugo-Slavija neeitu dar toliau. Sakoma, kad Jugo-Slavija nori gaut Salonikus, kurių uostas graikams yra vienintelis geriausias išėjimas į jurą.

Bet pačioje Jugo-Slavijoje neramu. Kroatai jau senai laukia progos Belgrado despotų nusikratyti.

Jugo-Slavija yra visiška ubagė. Nors ji laimėjo karą, nors gavo d'delius plotus nauju teritorijū, bet tai josios padėtį nē kiek nepagerino. Priešingai, dabar jai tenka netiktai nuteriotą (karo metu) ukį atstatyti, bet tuo pačiu kartu laikyti milžinišką armiją — kroatams, makedoniečiams ir kitoms pavergtoms tautoms malšinti.

NAUJAS MOKESNIŲ ĮSTATYMAS.

Washington. — Kongreso atstovų butas priėmė 222 balsais prieš 196 naują mokesnio nuo pajamų įstatymo projektą.

Tuo įstatymu einant mokesnis nuo pajamų sumažinama taip, kad asmuo, gaunąs metais pajamų mažiau kaip \$5000, moka 2 nuoš. mokesnio; nuo \$5000 iki \$8000 pajamų moka 4 nuoš.; nuo d'desnių kaip \$8000 pajamų moka 6 nuoš.

Mokesnio nemokamoji išimtinė padidinama: nevedęs asmuo iš savo pajamų atskaito nemokamos išimties \$2000, o turįs šeimynos — \$3000.

Pridedamasai mokesnis (surtax) prasideda su vienu nuošimčiu nuo grynų pajamų nuo \$12,000 iki \$14,000, ir kyla po 1% už kiekvienų priedinių \$2000 iki pasiekia 24 nuoš. už pajamas \$58,000 iki \$60,000. Nuo čia pridedamasai mokesnis kyla po 1 nuoš. nuo kiekvieno \$1,000 viršaus, iki 30 nuoš. nuo pajamų siekiančių \$68,000, ir tt. Nuo visų pajamų siekiančių daugiau kaip \$92,000 pridedamojo mokesnio tenka mokėti 44 nuošimtis

PASKUTINĖ PROGA PASIDARBUOTI

Subata, Nedėlia ir Panedėlis. — Kovo 8, 9 ir 10 dd. turėtų but sunkiausio darbo dienos.

"Vilnies" vajas jau baigiasi ir jeigu tik mūsų kareiviai laikys savo pozicijas iki galo, kaip kad iki šiol laikė, tai vajas bus pilnai

C. RAKOVSKIS
Rusu Ambasadorius Anglijoj.
(Iš "Sov. Russia Pict.")

Gerbiami draugai, padėkite ir mano vardą tikro kovotojo į jūsų "Vilnies" platinimojų listą. Manote, kad Springfieldas snaudžia tinginio miegu, — tai, mat, ne. Aš perskaitęs "Vilnies" vajas pranešimą, šokau it žuikis ant kojų ir Springfieldą gyniau nuo tinginio gedos. Pamačiau, kad draugas A. Gudauskas tokį tinginį metė į šalį, tai ir aš nepasiduot. Su draugiskumu, Antanas Bridis, 2102 N. 16th St., Springfield, Ill.

"Vilnies" vajas baigiasi, bet mes žinome, kad mūsų darbuotojai gavo daug perspekty, kuriems del visokių kliučių, o gal svarbiausia del stokos laiko negalima buvo užrašyti "Vilni" iki 10 d. kovo, mes prašome vishs tos perspekty turėti minty ir prie pirmos progos užrašyti jiems laikraštį. Vajas ne vajas, o mūsų laikraščiai turi but platinami.

"Na, tai mano yra \$2. O kaip, ar dar vis yra draugų, kurie mano mane kirsti. Bet..."

pavykęs. Dar daugiau, bus sunušta visi rekordai pavienių darbuotojų. Viskas rodo, kad draugai Bacevičius, Smith'as, Mažeika, gaus po simtą skaitytojų, o gal ir d. Matulevičius nepasiliks, nes Brooklynas nei kiek neprastesnė dirva, kaip kad Montello, Mass. Dar syki visus kviečiame pašvesti paskutines 3 dienas del "Vilnies" vajaus.

Kad mūsų ka'myniškos kolonijos tinkamai pasidarbavo del "Vilnies", tai liudija ir sekantis laiškas:

"Gerbiami draugai! Aš čia prisiunčiu money orderį \$30 ir penkiolika metinių skaitytojų del "Vilnies", arba geriaus pasakius 15 naujų kareivių bombarduoti tamsybę, o semti apšvieta iš darbininkiško laikraščio "Vilnies".

Iš šio laiško matome, kad niečiai fermeriais, bet jėmes juos sumušime siame vajuje, tai aš manau, kad protestuosime prieš juos už jų tokį pravadžiavimą. S. Smith, Montello, Mass." Mes pradėdame manyti, kad Bostone fermeriai gyvena, bent ta'p "Vilnies" listas rodo.

"Čion pasiunčiu keletą naujų skaitytojų, rasit sekančiame puslapyje surašą. Nors West Frankfortiečiai likosi nepajudinti į frontą, bet jie ner'mauja, kadangi girdi didžiausius susikirtimus visuose frontuose, ypač net ir pulkininkai pliekiaši, kaip tai: dd. Pruseika ir Andriulis. Taipgi yra ir prazuvusiu, kaip tai: J. Žebrauskas iš Clevelando, ir keletas iš Detroito. Žinoma, (Seka ant 5 pusl.)

A TYDAI!

VISŲ, KURIE DARBUOSIS VOKIETIJOS BADAUJANČIŲ GELBĖJIMO DIENOJE, STUBA NUO STUBOS RINKIME AUKŲ.

Del informacijų ir rinkimui aukų reikalingų dalykų, kreipkitės į žemiaus paminėtą arčiausią vietą, Nedėlio, 9 d. kovo (March), 9 val. ryto.

STOTYS:
"Vilnis", 2513 So. Halsted Street.
"Freiheit", 1145 Blue Island Ave.
"Daily Worker", 1640 N. Halsted Street.
"Liberty Club House", 3420 W. Roosevelt Rd.
"Workers Lyceum", 2733 Hirsch Blvd.
Parodykite Jūsų klasės tarptautinį solidarumą ant šios dienos. Milionai Vokietijos vyrų, moterų ir vaikų mirs iš bado, jeigu Jūs neatliksite savo užduoties.

Kreipkitės į vieną augščiau paminėtų vietų ir atlikite savo pareigas.
VOKIETIJOS PAGELBAI DIENA

Nedėlio, Kovo-March 9

Dabar Laikas

Jeigu norite, kad Jūsų pasiūsti pinigai pasiektų Jūsų gentis prieš Vėlykas, tai dabar jau laikas pasiūsti.

VILNIES PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
2513 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kominterno Penkmetinės Sukaktuvės

(Taša).
Pirmas kongresas patiekė bendrus dėsnius principų ir siekimų paties marksizmo. Jis pravedė aiškia linija tarp komunistinio judėjimo ir menševikinio veikimo. Jis taipgi nurodė kelius centrinio kautskizmo, kad jie yra taip pat bledingi darbininkijai.
"Opportunizmai", sako manifestas, "kurie prieš karą įkalbinėdavo darbininkams per daug nenorėti, vardu laipsniško perėjimo į socializmą: kurie per visą karą skelbė nuolankumą vardu 'piliiečių taikos' ir tėvynės gynimo, dabar vėl reikalauja iš darbininkų pasiaukavimo, kad pergalėjus baisesis karo pasekmes. Jeigu darbininkai klausytų to pamokslu, tai kapitalizmas ant keleto genterkčių kaukų pastatytų naują ir da baisesnį namą, iš kurio kiltų naujas ir baisesnis pasaulio karas".

Pastaryjų kelių metų praktinis gyvenimas parodė, kaip teisingi šitie žodžiai. Vokietijoje ir Austrijoje socialdemokratų oportunistai paėmė viršų valdžioje. Šiandie Vokietija ir Austrija sudraskytos, nuengtos ir pakilt visai nebegali. Antantė niūjasi nepasidalindama grobiu. Rengia naujas valstybių kombinacijas, didina ginklus. Iš visko panašu į naują karą, kuris gali but da baisesnis.

Manifestas, gerai įvertindamas oportunistų darbą, patylomis nepraeina ir pro kautskinių centrų šali. "Tatai tiesa ne tik apie socialpatriotus, kurie šiandieniai yra buržuaziniai darbininkų klasės budeliai, bet ir apie neilakantį pozicijos, svyruojantį ir nedrąsų centrą, kuris dabar mėgina priekelti iš numirusių Antrąjį Internacionala... Jie ateina, kaip ir pirma, su pasiūlymais nusileidimų (kompromisų) ir susitaikymo, ir tuomi paralyžiuoja proletariato energiją paigindami laikotarpį krizio ir tuo budu didindami kentėjimus Europos masių. Karas prieš socialistinių centrą yra būtina sąlyga pasekmingo karo prieš imperializmą".

Šiandie tarp dešiniųjų ir centrų skirtumo nematome. Jei kuriose šalyse pirmiau buvo tie du galvalai pasidalinę ir turėjo savas partijas, tai dabar tos partijos susivienijo ir įstojo į Antrą Internacionala. Jie visi bendrai palaiko buržuazijos viešpatavimą, jie visi bendrai kovoja prieš komunistus.

Revoliucinio klimakso laikotarpį kaipur'e oportunistai ir centristai, matydami mases linkstančias prie komunistinio judėjimo, veidmainingai kalbėdami emė gerintis prie Kominterno ir štoti, kad jų partijos prisidėtu prie Kominterno. Tokius žingsnius darė Amerikos, Italijos ir kitų šalių socialistų partijos.

Kad Kominternui apsaugojus nuo visokių oportunistų, centrų ir šiaip visokio plauko neaiškių žmonių, antrasis kongresas, atsibuvęs liepos 17-18 rugpjūčio 7 dd., 1920 m., Maskvoj, priėmė tam tikrus tezius ir įstatymus, kurių turi prisilaikyti kiekviena Kominterno sekcija. Tarp jų tezių yra garsiausi 21 punktas, tai yra sąlygos įstojmo į Komunistų Inter-

nacionalą. Šituos tezius labiausia smerkė socialšdavikai, kurių dalis jau buvo pasiruošus prisidėti prie Kominterno ir iš vidaus ardyti revoliucinį darbą.

Antro kongreso manifeste pasisako, jog: "Komunistų Internacionalas yra tarptautinio proletariato revoliucijos partija. Jis nušluoja šalin visas tas organizacijas ir grupes, kurios prigaudinėja proletariata atvirai arba prisidengdamos, kurios klupdo proletariata prieš stabus, pridengiančius buržuazijos diktatura, prieš tokius stabus, kaip teisėtumas, demokracija, šalies gynimas ir tt.

N. Lenino paveikslai, buvę caro policijos rankose. ("Soviet Russia Pictorial")

"Neigi Komunistų Internacionalas gali išleisti į savo eiles tas organizacijas, kurios į savo programą įrašė proletariato diktaturą, bet kurios tuo pačiu laiku savo taktikoj laukia, kad ramiiai išspręšias istorinis krizis. Vienas pripažinimas Sovietų sistemos dar neišsprendžia klausimo. Sovietinė organizacija neturi jokii stebuklingų spēkų. Revoliucinės pajėgos yra rankose paties proletariato. Sovietų organizacija parodo savo ypатыbes, kaip butiniai reikalingas įrankis proletariato rankose tik tuo laiku, kai jis sukyla, kad užkariavus valstybės galią.

"Komunistų Internacionalas reikalauja išvyti iš darbininkų judėjimo tuos vadus, kurie tiesioginiai ar netiesioginiai yra įsiterpę į politinį bendradarbiavimą su buržuazija. Mums reikia vady, kurie į buržuazijos visuomenę žiuri ne kitaip, kaip tik mirt nos neapykantos akimis; kurie organizuoja proletariata nepermaldujamai kovai, kurie pasiruošę yra vesti sukillelių armija į nušio frontą, kurie nesutoja pusiaukelėj, nepaisydami, kas beatsitiktų, ir kurie nesidrovi pavartoti aštrių žingsnių prieš visus tuos, kurie bandytų sustabdyti jų žygiavimą pirmyn, spēka jiem pasipriešint.

"Komunistų Internacionalas yra tarptautinė partija proletariato sukilimo ir proletariato diktaturos. Ji ne turi kitokių tikslų ir uždavinių, kaip tik darbininkų klasės tikslus ir uždavinius. Pretenzijoms menkučių skaliukų (sektų), kurių kiekviena sakosi turinti savo kelią, vedantį darbininkų klasę į išganymą, yra svetimos ir priešingos dvasiai Komunistų Internacionalo. Nesurasdamas jokio vieno vaisto visiems blogumams pašalinti, Komunistų Internacionalas remia savo politiką ant praeitų ir dabartinių tarptautinių darbininkų klasės patyrimų; jis apvala tuos patyrimus nuo visokių

klaidų ir iškrypimų iš tikrojo kelio; jis apibendrina laimėtas pergales ir pripažįsta ir priima tik tokias revoliucines formulas, kurios turi masinio veikimo pobūdį."

Tarp pirmo ir antro kongresų buvo laikotarpis persiorganizavimo visokių revoliucinių grupių bei organizacijų į komunistines partijas. Tai buvo laikotarpis aštrios kovos tarp oportunistinio ir komunistinio judėjimų. Tam laikotarpiui kaip tik ir buvo reikalingi tokie teziai, kuriuos priėmė antrasis kongresas. Jie gelbėjo partijoms išgrupuoti, įsikristalizuot, susicentrizuoti ir apivalyti nuo netikusio elemento, kuris kenkia revoliucinei kovai.

Politinė situacija 1919-

20 metuose buvo daugiau revoliucinė. Sovietų Rusija gana tvirtai laikėsi prieš visas kontr-revoliucines spēkas. Kitose šalyse revoliucinis upas buvo gana augštai pakilęs. Visur buvo kalbama apie pasaulinę revoliucija. Tik pabaigoj 1920 metų padėtis žymiai pėsismainė. Reakcingai buržuazijai pasisekė sukriusinti revoliucinį judėjimą Vokietijoje, Vengrijoje, Austrijoje ir Italijoje. Reakcija švaistėsi į visas puses smaugdama revoliucionierius. O Sovietų Rusija, kai tas istorinis Samsonas, nenulenkę savo sprando prieš galinčius priešus.

(Bus daugiau.)

"GLOS ROBOTNICZY" NE PARTIJOS LAIKRAŠTIS.

Darbininkų Partijos Pildomas Komitetas išleido štai kokį pareiškimą atsiėsimui linkiu lenkų dienraščio "Glos Robotniczy".

"Visiems Partijos Nariams ir simpatizatoriams. "Brangūs Draugai:

"Pranešame jums, kad lenkų dienraštis "Glos Robotniczy", leidžiamas Detroite, kuris skaitėsi brolišku laikraščiu Partijos ir komunistinio judėjimo, dabar permainė savo nusistatymą ir pradėjo puldinėti ant mūsų Partijos. Jis pasiskelbė esąs opozicijoj Partijos ir lenkų sekcijos principų ir taktikos.

"Daug pastangų daryta iš atstovų lenkų Biuro suvaldyti tas ypatas, kurios dabar kontroliuoja tą laikraštį, ir padaryti sutartį su lenkų sekcija ir Partija. Del tos priežasties, kad tos pastangos nedavė gerų vaisių ir "Glos Robotniczy" tęsia savo melų ir užsipuldinėjimų kampanija prieš Partiją, Pildomas Komitetas pareiškia, kad "Glos Robotniczy" nėra vertas jokios moralės ir finansinės pagalbos nuo draugų komunistinio judėjimo Jungtinėse Valstijose. Taipgi pastebėti tą faktą, kad ypatas kontroliuojančios tą laik-

raštį, yra taipgi vadovaujantis elementas organizacijoj, kuri vadinas "International Publishing Association", ir kad ta organizacija neturi jokiių ryšių su Darbininkų Partija ir jos atsinešimas yra priešingas Partijai.

"Lenkų Sekcija išleis sąvairraštį "Trybuna Robotnicza" kovo 8 d. Kviečiame visus lenkų darbininkus pa-

Receptai Greitam Apsivedimui

ZIURĖK DVI MEDALIO PUSI.

Klerikalų "Draugas" 48 num. (redakciniame straipsny) rašo:

"Pasirodė Chicagoje laikraštukas, kurį nežinia kas leidžia, kas redaguoja. Ir gerai, kad leidėjai ir redaktoriai nepasisako. Nes sunku butų jiems suėjus su padoriais žmonėmis. Laikraštuko tikslas 'patarnauti nevedusiems jaunikiams', mergas pristatant."

Čia turbūt kalbama apie "Piršlį", apie kurį "Vilnies" redakcija (10 nr.) pasakė, jogei yra "apgaudinėjimas", "paprastas skymas viliojimui iš žmonių pinigų". "Draugas" taipgi tą pačią mintį išreiškia tęsdamas savo rašinį:

"Tame laikraštuko radome paskelbimą:

"Esu 26 metų senumo, graži, sveriu 145 svarų, 5 pėdų ir 2 colių augštumo.

"Ieškau jauniko susipažinti. Esu panelė. Rašykite ten ir ten..."

"Pirmiausia, kokia jau tu čia '5 pėdų ir 2 colių panelė': greičiau nuvažinėta kumelė. O antra—kad tokį begėdišką laikraštuką cenzura prismaugtų, butų visai neblogas dalykas."

Kokie trys metai atgal Marger's leido laikraštuką vardu "Meilė ir Šeimyna". Bet tas laikraštukas ilgai nebuvo, nes paštas sulaukė kaipo nemoraliską leidinį. Kaip paštas elgsis su šituo "laikraštuku", nežinome.

"Amerikoje yra cenzura", "Dr." sako. "Krutamųjų paveikslų negalima Amerikoje rodyti su panašioms begėdiškoms kumelėms, pornografinio turinio. Toks bent yra įstatymas ir tikslas kinematografų cenzuros. Bet pasirodo, kad Amerikoje ir tą dalyką suglamžė pinigai. Paperkami cenzoriai pasinaudodami savo valdžia, nepraleidžia į sceną naujų autorių, o praleidžia tik tų autorių veikalus, kurie jau turi užsidirbę pinigų, kad apmokėti 'išlaidas'. Taip yra daugelyje vietų."

Ir baigia šiais žodžiais: "Sena pasaka: kokie bus žmonės, tokie ir jų santykiai, valstybės įstatymai, ir įstatymų sargai. Žmonės reikia taisyti. Žmonių duokite! eina sauksmas visame pasaulyje, o ypač mūsų tautoje. Kol mes neturėsimė žmonių tvirtų dorų, mokyti ir daug jų, tol tamsai viešpataujant bus vieta pornografiškiems šlamštams, tol neišnyks iš mūsų tarpo vergija ir išnaudojimas."

Suprantama, toksai receptas "apsivedimui", koki siulo tasai laikraštukas, yra žeminimas paties "moterystės stono". Jis mums rodo šitokią apsidevimą: jei nori vaikas gauti merginą, turi pirmą užsimokėti pinigais ir tik tada turės progą su ją pasimatyt. Mums rodo, kad toksai "ženijimas" yra paprastas turgus merginomis ir vaikinais, kuris nieko bendra neturi su tikra meile. Mes todėl ir smerkiame tokį

gelbėti padaryti šį laikraštį populiariu lenkų darbininkų tarpe šioj šaly platinant ir remiant jį moraliai ir finansiniai. Prenumerata vien'ems metams \$2.00. Pavieniai numeriai 5 centai. Adresas: "Trybuna Robotnicza", 1009 No. State St., Chicago, Ill.

Mes linkime naujam lenkų laikraščiu geriausių pasisekimų.

biznišką "apsivedimą". Klerikalų "Draugas" irgi pasmerkia tokias bizniškas jungtuves. Labai gerai. Bet jis tik tekalba apie vieną pusę medalio. Jis nepakenčia apsidevimo per agentus, kurie iš to daro gerą gešeftą.

Verskime antrą pusę medalio ir pamatysime, jogei ji nė kiek nebaltesnė už pirmąją. Visi kunigai, kurie užsiima už gerus pinigus "surišimu" vaikinių su merginomis, yra lygūs biznieriiai. Jiem nesvarbu tyrinėti, ar ta pora, kuri atėjus pas kunigą prašo "amžinai surišti", galės ant visados sugyventi, ar ne; tik jiems svarbu, kiek ta pora išmes auginsių.

Imkime pavyzdį iš Lietuvos gyvenimo. Ten apsidevimas taip eina: Vaikinas, norintis apsideviti, su piršliu važiuoja į tą vietą, kur merginai duodama gera pasoga. Vaikinas atvažiavęs pas merginos tėvus visai nesikalba su mergina, bet derisi su tėvais, kaip su kokiais kumelaičių kupčiais ant turgaus. Jei tėvai sutinka leisti savo dukterį už to vaikiną, tai mergina visai neturi tiesos atsisaityti; ji turi eit prie alčiaus asarose ir didžiausiame širdies skaudėjime.

Ar šitoki apsidevimą Lietuvos kunigai pasmerkia? Ar jį pasmerkė tas pats "Draugas"? Visai ne. Jie gria toki apsidevimą, kaipo pavyzdgingausj.

Ištyrę abi pusi medalio, surandame, kad ir civiliai, ir dvasiškii agentai iš apsidevimo daro biznelį. O kapitalistinė tvarka, kuri remta ant išnaudojimo, kuri yra motina visų apgavikų, leidžia atvirai tatai daryt.

Tikrasis, meiliškas apsidevimas turi buti liuosas nuo visokių agentų; jis turi but liuosas ir nuo ekonominio gyvenimo, kuris priešios tvarkos labiausia varžo. Aišku, kad toksai apsidevimas nėra galimas priešios sistemos; jis galimas tik prieš darbininkų tvarkos. Vedęs.

P.S. Šitas klausimas yra diskusinis. Jei bus reikalo, ir daugiau parašysiu. V.

Dr. H. TETER
DENTISTAS.
Persikėlė nuo 31-mos ir Wallace St., ant 31-mos ir S. Halsted St. (Piet-vakarinis kampas)
Val: nuo 9 r. iki 9 vak. kasdien. Išskyrus seredas ir subatas.
3100 So. Halsted Street.
Tel. Boulevard 9550.

Dr. C. K. ČERYŠ
(CHERRY)
Dentistas.
Perkėlė savo ofisą į naują vietą 4454 So Western Avenue (kamp. 45 St.) Chicago, Ill.
Tel. Lafayette 3415
Valandos: 3 po pietų iki 9 vak. Subatoms: 9 ryto iki 9 vak. Nedėlioms: 10 iki 12.

Dr. SERNER O. D.
Lietuvis Akių Daktaras.
3333 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
Val. nuo 3 iki 5 ir nuo 6 iki 9 Nedėliomis nuo 10 iki 1.

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 So. Morgan St., Chicago.
—Telephone—
Boulevard 2160
—Valandos—
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakaro.

DR. S. BIEŽIS
Gydytojas ir Chirurgas.
X-Spinduliai.
2201 W. 22nd St., Chicago, Ill. (kampus So. Leavitt St.)
Phone Canal 6222
Val: nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 8 v. Nedėliomis: nuo 10 iki 12 diena
Rezidencija: 3114 W. 42nd St. Phone Lafayette 4988

Dr. A. J. BERTAŠIUS
(BERTASH)
Gydytojas ir Chirurgas.
3464 S. Halsted St., Chicago, Ill. Ofiso valandos: 1 iki 3 ir 6 iki 8. Nedėliomis nuo 9 iki 11 ryte
Tel. Boulevard 5913.
Rezidencija: 3159 S. Union Ave. Tel Yards 1699.

Dr. V. A. Šimkus
Val: 10-12 ryte; 1-3 po pietų; 6-9 vak. Nedėliomis 10-12.
Telefonas Boul. 1401
Nakties tel. Canal 2118
3315 S. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. A. MONTVID
Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St., Chicago
Valandos: 10-12 r. Ph. Central 8066
1824 WABANSIA AVE.
Val. 6-8 vak. Ph. Humboldt 1098
Rezidencijos Tel. Kedzie 7715

Dr. M. T. STRIKOLIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland Ave.
Val. 6 iki 8 vak.
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Lafayette 0263

Dr. ...
Lietuvio Gydytojas
Telephone-Yards 1532.
Valandos: 9 iki 12 A. M. nuo 6 iki 9 P. M. ir Chirurgas.
3259 So. Halsted St.,

Tel. Canal 2118
Dr. A. L. Yuška
Gydytojas ir Chirurgas
1900 So. Halsted St., Chicago.
Ofiso valandos: nuo 10 iki 12 d. nuo 5 iki 7 vak.
Rezidencija: 4191 Archer Ave.
Valandos: 2 iki 4 po piet.
Tel. Lafayette 0098

Telefonas Boulevard 1939
Dr. S. A. Brenza
CHIRURGAS
Val: 9 iki 12; 1 iki 3 diena, ir 6-30 iki 9-30 vakare.
4608 S. Ashland Ave. Chicago. (Netoli 46-tos gatvės)

Phone Boulevard 9693
Dr. A. A. ROTH
Gydytojas ir Chirurgas.
3335 So. Halsted Street, Val. 10 iki 11 ryto; nuo 2 iki 3; nuo 7 iki 8 vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12.
Res. 4020 W. Jackson Blvd. Tel. Van Buren 0294

Dr. Helen M. Wisnow
Lietuvė Dentistė
2137 South Cicero Avenue (Arti Douglas Elevator)
Ant antrų lubų, room 5.
Tel. Cicero 5526.
Valandos: nuo 9 iki 12 ryte; nuo 1 iki 5 po piet; nuo 6 iki 9 vak.

Dr. M. ŽILVITIS
DENTISTAS
4193 Archer Ave.
Phone Lafayette 6061
Valandos: nuo 9 iki 9. Septintadieniais: nuo 9 iki 12.

Dr. P. G. LUOMONS
Lietuvis Dantų Gydytojas
X-Spinduliai.
2201 W. 22nd & So. Leavitt St. Tel. Canal 6222. Chicago, Ill. Val.: 9-12 ryte; 1-5 po pietų; 6-9 vak. Ned. pagal sutartį.

KORESPONDENCIJOS

WAUKEGAN, ILL.

Kaip jie informuoja skaitytojus.

"Naujienu" nr. 47 patėmijau neva korespondenciją iš Waukegano, kur to laikraščio korespondentas Waukeganietis rašo apie ALDDL. Liuosybės choro koncertą, įvykusį vasario 17 d. Tas žmogelis pats nežino ką berąšas. Tai jam painiojasi choras, tai komunistai, tai ALDDL. —viskas, kas ant liežuvio papuola.

Tas korespondentas sako, kad "su programais" jį visada apgaudavę —kaip kad šį kartą, nes programo jis nematęs. Jis rašo, tik apie pirmus kelis progr. punktus, bet apie kitus nė žodžio. Visa, ko jis turi pasakyti, tai kad daugiau nesupratęs ką d-gė Jaseleniutė dainavo... Gali but, kad jis ir nesuprato, nes d-gė J. tik dvi lietuviškas dainėles dainavo, o visas kitas angliškai. To korespondento, matyt, buta didelio "grinoriaus".

Apie d-gė Jaseleniutę daug rašyti nereikia. Patys waukeganietis žino, kad ji yra gera dainininkė. Tokių korespondentų, kaip "Naujienu" Waukeganietis, posteringavimai ją nepažemins.

Toliau tas korespondentas dar rašo apie monologą, kuriame jis girdėjęs tik "monkes", "gaidžius" ir tt. Jis todėl pataria, kad "tokius monologus tik salūne, prie baro", lošti. Nuo savęs monologistams patarčiau, kad jie nors kartą tuos "Naujienu" žmones suprastų: reikėtų sulošti apie "kojol-bingolus" ir "Chinijos aukso mainas"... Tuomet "Naujienu" korespondentams gal ir tiktų.

Bet kas juokingiausia. Korespondentas sako, kad "daug publiką ant galima buvę suskaičiuoti. Nežinau, ar tas korespondentas taip daug pirštų turi, ar iš didelio mandrumo šitaip rašė. Faktas yra toks: prie durų už tiketus surinkta \$91.50. Tiketai gi buvo dviejų kainų —po 75 ir 50 centų. Po 75 c. buvo parduota 13 tikietų, visi likusieji —po 50 centų. Na, tai kiek žmonių galėjo būti, ir kiek pirštų tas "N." korespondentas turi? Beto, visi tie, kur programe dalyvavo, buvo įleisti veltui. Taigi, jeigu tas korespondentas turi tiek pirštų, kiek tame vakare buvo žmonių, aš sutinku skirti 10 dol., kurie turės eiti pol. kaliniams. Bet jeigu jis to neįrodys, bus aišku, kad jis norėjo pameluoti.

Koncertas, apie kurį kalba "N." korespondentas, žmonėms labai patiko. Žinoma, buvo vienas-kitas trūkumas. Bet aš tikrinu, kad tie, kurie veikia, supranta, jogei klaidų išvengti negalima. Šito nesupranta tik tie, kurie nieko neveikia ir nežino kas yra veikimas. Beto, iš darbininkų, kurie dienomis turi dirbti sunkų dirbtuvės darbą ir vakarais, gavę vieną-kitą liuosą valandėlę, stengiasi pasilavinti, daug reikalauti nei negalima. Reikalauti, kad tie darbininkai nepadarytų vienos ar kitos paklaidos yra nesąmonė.

Kalbamasai vakaras visais atžvilgiais buvo sėkmingas. Pelno liko 100 dolerių. Kaip dėl tokios nedidelės kolonijos tai yra naujiena. Naujiena dar ir delto, kad tą patį vakarą vietos

klerikalai taip jau turėjo savo parengimą. Prie tokių aplinkybių šitiek uždirbti ir mes patys nesitikėjome.

Vardė Liuosybės choro tariau sirdingą ačiu kenoshiečiams choristams, kurie dalyvavo musų koncerte ir tuo mus parėmė. Reikia taip-pat padėkoti visiems musų rėmėjams, kurie atsilankė —B.J.Masilunas.

ROSELAND, ILL.

ALDDL. 79 kp. koncertas. Vasario 24 d. atsiuvo ALDDL. 79 kp. koncertas. Programo išpildyme buvo užkviesta dalyvauti ukrainų choras, P. Babelis ir vietinis A.Z. vaikučių choras. Bet vos kelios dienos prieš koncertą sužinota, kad P. Babelis išvažiuoja į Chicago su lošimu "Ponas ir Muzikai", ukrainų choras irgi į Chicago į ADP. Ukr. Sekcijos distrikto rengiamą koncertą. Taip, kad mus rengėjai pasiliko vien ant vietinio vaikučių choro. Kad išėjus iš tos kėblios padėties, ant greitųjų pasikvėsta solistė B. Rašinskiene ir AZVD. choras iš Englewood.

Pirmiausia vietinis vaiku choras po vadovystė V. Bigeliutės sudainavo Internacionala ir keletą kitų dainelių. Vėliau sekė dainos solo, duetai ir šokiai su dainomis, ką atskiros choro narės atliko. Savo užduotis atliko tikrai gerai. B. Rašinskiene solo sudainavo keletą dainelių užką gavo nemažai aploclismentų iš publikos. Šitai pasirodo ir Englewoodo choras, vadovaujamas Gaubio. Nors Englewoodo choras savo skaičium ir menkesnis už roselandiečius, bet dainavo geriau už savo kaimynus. Choras gerai išlavintas ir puikiai padainavo. Taipgi su solistais duetais irgi nebednas: turi keletą išlavintų mergaičių, kurios savo užduotis atliko tikrai gerai. Roselandiečiai jaunuoliai, išgirdę englewoodiečius dainuojant, pamatė, kad su jais negalima šposų krėsti, tai antgalo ir jie geriau dainavo.

Publikos atsilankė vidutiniai. Kuopai pelno liks apie \$70.

Koncerto surengime pasidarbavo daugiausiai d. Z. Klibienė.

ALDDL. 79 kp. susirinkime tarpe svarbesnių tariimų l'kosi nutarta rengti protestą prieš ateivių varžymą. Išrinkta komisija iš trijų: A. Kuprešis, M. Bacevičia ir M. Užunaris. Visos kitos organizacijos, k.t. pašelpinės draugijos ir klubbai yra kviečiama prisidėti prie šio darbo. Sujungkime savo spēkas į vieną bendrą kuną kovoj prieš visiems bendrą pavojų, ateivių teisių varžymą. Tegul nelieka nė vieno lietuvi, kuris nepareikštų savo protesto prieš tą biaurų kėsinimąsi ant ateivių teisių.

Taipgi liosi nutarta pasiųsti padėkos laiškas B. Rašinskiene: už dalyvavimą koncerto programe be atlyginimo.

LMPS. 115 kp. prakalbos. Agitacijos savaitėj LMPS. 115 kp. rengia prakalbas, nedėlioj, 9 d. kovo, K. of P. svetainėj, 11037 S. Michigan Ave. Kalbės d. O. Remeikienė dar pirmą kartą Roselande. Prasiđės 6 v. v. Po prakalbų tėsės lietuviški šokiai. Reiškia, išgirsime ką pamokinančio ir pasilinksminsime.

ALDDL. 79 kp. Koresp.

ROCHESTER, N. Y.

Sukaktuvių paminėjimas. Vasario 24 d. D.L.K. Draugystė surengė vakarą 20 metinėms draugijos gyvavimo sukaktuvėms paminėti. Vakarą surengta savo svetainėj.

Ant garsinimų buvo minėta, kad programą prasiđės 3 val. po pietų, bet buvo jau po keturių kaip prasiđėjo. Publikoje girdėta rugojimų, kad taip nelaiku pradeda. Programe dalyvavo geriausi Rochesterio solistai ir dailės mylėtojai. Programą pradėjęs, ant estrados pirmiausia pasirodė Ateities Žiedo draugijėlės vaikučių choras, d. Fido vadovaujamas. Chore dalyvauja 30 vaikučių, ir gana puikiai sudainavo porą dainelių. O d-gė Mikučionienė, pritardama vaikučių chorui, paskambino pianu. Paskui D.L.K.G. choras, irgi d. Fido vadovaujamas, sudainavo porą dainų. Turiu pažymėti, kad choras pusėtinai didelis —vos sutelpa ant "steičiaus". Igi šiol rochesteriečiai dar nėra turėję tokio didelio ir stipraus choro.

Paskui sekė duetai ir solo. Mikučionienė ir Mikitiennė sudainavo duetą: Duobukės skambino ant piano ir artistiška pašoko; Sauroriutė sudainavo solo, taip pat ir Svetikas. Turi gan puikų balsą. Beto, Arlauskas ir Svetikas sudainavo duetą. Pastarieji du publikai ytin daug "fonių" pakrėtė. Pagalios, Černauskas ir Sasnauskas lošė dialogą, kuriuo publika taip-pat prijuokinta.

Pertraukos metu d. K. Vaivoda pasakė prakalbė. Nurodė, kad nors ir sunkiose aplinkybėse budama, draugija vistikrai pajėgė nuosavų namą išigyti, kuriame dabar susispietė darbininkų meno ir kultūros organizacijos. Beto, pasakė,

kad esą reikalinga padidinti svetainės namas. O tai padaryti nesunku, kuomet draugija turi apie keturis šimtus narių.

Paminint draugijos dvidešimtas metines sukaktuves tą patį vakarą buvo primami nauji nariai—numažintu įstojimu. Dr-jon prisirašė 23 nauji nariai. Geras progresas.

Baigus programą tėsėsi šokiai ligi vėlumos.

—Leliuonietis.

VA KAM GERI METAL.

Chicago. —Chicago Railway Equipment kompanija praitais metais turėjo daugia kaip vieną biioną dolerių gryno pelno. Apskaičiuota, kad ant kiekvieno šėro išėina nemažiau kaip 60% pelno. Vadinasi, jiems nėra ko blogais metais skųstis.

REDAKCIJOS ATSAKAI

A. Prusui, Barberton, Ohio.—Vaziuojantiems į Rusiją visas informacijas duoda Tekniniės Pageibos mokykla, 1902 W. Division St., Chicago, Ill. Reikia rašyti rusškai arba angliškai. Jei rašysite lietuviškai, tai padėkite pradžioj laiško "Lithuanian", tada jie paduos lietuviui perskaityti.

P. Slavinskui, Rockford, Ill.—Income taksus turi mokėti nevedę ką viršaus \$1,000 uždirba, vedę viršaus \$2,500. Reikalauja valdžia.

Žmuidžiui, Hudson, Mass.—Apie tai tilpo pirmiau prisiųsta korespondencija. Todėl jusų koresp. negalime sunaudoti.

menduojamas gydytojų per 65 metus del jo augštos kokybės.

Perskaityk kas savaitė šituos straipsnius ir pasidėk ateičiai.

Jeį negali žindyti savo kūdikio, duok jam Eagle Pieną, maistą, kuris išauklėjo daugiau stiprių ir vikrių vaikų negu visi kiti kūdikių maistai krūvon sudėti.

Tūkstančiai motinų liūdijo jo vertę kaip kūdikių maisto. Gydytojai rekomenduoja jį delto, kad jis švarus, saugus ir lengvai kūdikių suvirškomas.

Nėra jokių abejonių apie jo grynumą arba puikų rezultatą Eagle Pieno del Kūdikių penėjimo. Jis visados grynas ir šviežias.

Jeį nežinal kaip vartoti Eagle Pieną, prisiusk mums šitą paskelbimą ir mes pasiūsime jums penėjimo instrukcijas, Kūdikių Knygą ir kitokias brangias informacijas dykaį.

THE BORDEN COMPANY
Borden Bldg. New York

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Mūsų skyriuje mes kėliau vėra kėla grėdinama ykėba įėjimas kėliniamas motinoms ir motinoms jaunų kėdikų.

Kėdikų aprėpinimas ir pėrijimas yra dalykas grynas vėrasba kėliniamas ir tatali ir mas padėdas, kad tai yra dalykas, kurį mas turime reguliariškai kėliniamas vėrasba ir kėliniamas pėrijimais.

STRAIPSNIS 57.
Motinų Mirtinumas.
Retai kas iš musų tikrai įsivaizduoja kaip kūdikių gimdymas yra pavojingas gyvybei. 1916 metais mes netekome Amerikoje mažiausia 16,000 motinų nuo priežasčių surištų su kūdikių gimdymu, ir beveik viso to galima buvo išvengti. Gimdymo karštinė yra dažniausia mirties priežastis, o ji paprasčiausia paeina iš užkrėtimo nuo pribuvėjų ar patarnautojų rankų motinos žaizdu.

Iš 150 atvejų gimdymo viena motina netenka gyvybės; vienas kūdikis iš kiekvienų dvidešimts gimusių neišgyvena nei šešių savaičių. O mirtis apkasuose buvo vienas vyras iš penkiosdešimts aktyviai dalyvavusių.

Pirm Ateisiant Kūdikiai.
Pirmu, negu kūdikis ateis yra nerubutina kiekvienai motinai sekančių dalykų.

1. Pasitarimas su gerai išlavintu gydytoju; pilnas kūno išegzaminavimas, imant ir pilvo išmieravimą ir dažną analizą šlapumo.
2. Maistingas valgis su ganėtinai pienu.
3. Nureguliuojamas perdidelio augimo svaryn, dažnai pasisveriant ir sumazinant krakmolą ir cukraus dalį valgiuose.
4. Užtekinai skystimų, kaip pieno ir vandens.
5. Nureguliuojamas vidurių užkietėjimo, jei galima vienu maistu, be syduolių.
6. Kasdien reikia maudytis, kad praktavimas gerai eity.
7. Priežiūra dantių.
8. Užtekinai poilsio ir miego.
9. Dirbti reikia nepervirš ir mankštintis be nuovargio.
10. Reikia nešioti tinkamas drapanas ir tinkamai atsilsėti.
11. Kasdien pavaikšioti ore ir gerai išvėdinti miegruimius.

Išlavinta Priežiūra Laike Gimdymo.
Išlavinta priežiūra reikalinga geram gimdymui reikalauja ypatingo mokinimo ir yra atskira chirurgijos dalis. Geriausias chirurgas nėra per geras, jei žmogus kenčia nuo nulaiztos kojos ar apendicito. Gabus veterinaras yra pakviečiamas susirgus brangiai galvijų veislei. Taigi, ar gyvybė ir busianti sveikata motinos ir vaiko neužsielno geriausios gydytojo ir slaugytojos priežiūros, kurią tik galima gauti?

Toms motinoms, kurios turi kūdikių, bet negali jų krutimis penėti, yra stipriai rekomenduojamas vartoti Borden's Eagle Pieno del bontutės. Tai yra puikiausias pienas ir gryniausias cukrus moksliskai sumaišytas ir prirengtas. Borden's Eagle Pienas yra maistas, kuris padavavoja stiprias kojas ir sveikus kūnus. Jis kūdikį įgalina augti svaryn kas yra teikalinga del sveikatos ir normaliskumo. Jis yra reko-

Chesterfield

CIGARETAI

Skonis yra dalykas tabako gerumo

Mes sakome giliai įsitikinę, kad tabaka vartojama Chesterfield'o yra geresnė rūšies (ir todėl geresnio skonio) negu bilo kitamo cigareto už tą patį kainą.

Liggett & Myers Tobacco Co.

Chesterfield
CIGARETAI
Jis Užganėdina

"JOKIO APGAVIMO ČIONAI NERA — TAI GERIAUSIAS CIGARETAS BILE KADA PADARYTAS!"

"VILNIS"

(The Surge)

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY.

Published Every Tuesday and Friday by the Workers Publ. Ass'n, Inc.
2513 So. Halsted Street, Chicago, Ill. Tel. Victory 6613

Subscription Rates: One year \$3.00; six months \$1.75;

Chicago and Foreign countries \$3.50. Copy 5c.

Advertising rates upon application.

Federuotos Spaudos narys.

Entered as second-class matter June 12, 1920, at the Post Office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Coolidge Apkaltinamas

Prezidentas Coolidge, norėdamas šiokiu ar tokiu būdu nubaltinti Teapot Dome skandalą, pats į jį įklimpsta. Nuo senai žinodamas, kas dedas jo kabinete, matydamas, kaip jo kabineto nariai dalinasi aliejaus kompanijų kyšiais, jisai viešai nė vieno žodžio nepasakė. Jis taipgi aiškiai žinojo ir apie tą sutartį su Sinclair'u ir Doheny, kurią padarė Fall ir Denby, nes jis pats buvo posėdy, kurį šaukė prez. Hardingas ir kuriame ta sutartis slaptai užtvirtinta.

Dabar, kuomet tokių didelių vagysčių skandalas iškilo viršun ir pasirodė pilnoj šviesoj patys vagišiai, Coolidge nesimė griezūt priemonių nubadimui kaltininkų. Priešingai. Jis baltina kaikiuriuos šmugelninkus. Jis nemeta šmugelninko Daugherty iš teisdarystės ministerio vietos, bet mandagiai pataria jam rezignuoti. Jis teisingai sekretorių Hughes, kuris taipgi susektas ėmimo kyšių iš aliejaus kompanijų. Jis nieko nesako šnipų departamento galvai Burnsui, kuris valstybinę raštinę naudojo šmugelystei.

Reikia skaityt prezidentą Coolidge didžiausiu kaltininku, nes jis visus sukčius, šmugelninkus turėjo paslėptis savo užantį ir tol ten juos laikė, kol jie patys sukty darbu nebegalėjo paslėpti.

Amerikos Darbininkų Partija pareiškia, jogei Coolidge yra atsakingas už visas vagystes, kokios dabar iškeliomos Washingtone. Darbininkų Partija apkaltina jį ir reikalauja, kad būtų išrinkta specialė komisija platesniam tyrinėjimui ir kaltininkų patraukimui atsakomybėn. Taipgi reikalauja, kad tyrinėjimo komisijos posėdžiai būtų atdaryti ir spaudai prieinami.

Aišku, jog visa Amerikos valdžia yra šmugelninkų rankose ir turi būti teisiama. Bet kas ją nuteis, apkaltins? Jos pačios teismai ją išteisina. Valdžiškos partijos — republikonų ir demokratų — apgina sukčius, nes tie sukčiai jom vadovauja. Kapitalistinė spauda baltina juos. Tai kas turi valdžią apkaltinti ir nuteisti?

Turėtų taiti atlikti plačiosios masės. Jos turėtų pareikšti savo galingą balsą prieš valdžią ir prieš senąsias partijas — republikonų ir demokratų.

Francijos Komunistų Kongresas

Lyons mieste, Francijoje, neseniai įvyko Komunistų Partijos kongresas. Pasirodo, kad praeitais metais Francijos Komunistų Partija ytin žymaus progreso padariusi. Narių skaičius auga, partijos darbas plečiasi ir jos įtaka minioje stiprėja. Oportunistinių elementų atsikraūsi, partija nė kiek nenukentėjo.

Kongresas nutarė, kad parlamento rinkimų kampaniją vedant reikia siulyti socialistams sudaryti bendrą frontą prieš atžagareivišką nacionalistinį bloką, bet tik tai ta sąlyga, jeigu socialistai sutiks atsisąžadėti koketavimo su buržuazinėmis partijomis.

Taip-pat nutarta daryti visa, kad suvienyti Francijos profesines sąjungas (unijas) kurios buvo suskaldytos ačiu pragaistingai tų sąjungų biurokratijos taktikai.

Kongresas, be to, griežtai pasmerkė plėšikiškus Poincarė valdžios žygius okupuotoj Vokietijoje ir pareiškė, kad Francijos komunistai darys ką galėdami, kad ta dalis Vokietijos būtų paliuosuota.

Ginkime Savo Teises

Jau visiem žinoma, kokie bilai įnešti kongresan varžymui ateivių teisių. Bauriausi jų yra Johnsono ir "darbo" ministerio Daviso bilai, kurie stoja už "rinktinę imigraciją", pasportinę ateiviam sistemą su paveikslais ir pirštų nuospaudomis.

Kongreso komisija priėmė tų bilyų jau davė savo žodį, jogei ji pilnai sutinka su jais ir pasirengusi pateikti kongresui. Galimas daiktas, kad tie reaktiniai bilai greitu laiku bus svarstomi. Galimas daiktas, kad jie bus kongreso ir senato priimti ir prez. Coolidge pasirašyti, jei plačiosios masės nepareikš didelio protesto.

Progresyvis elementas pradeda įvertinti, ką reiškia tie bilai. Iš visų kampų girdisi tvirtesni ir tvirtesni protesto balsai. Didesniuose ir mažesniuose miestuose tviriasi tam tikros organizacijos, tarybos, konferencijos, šaukiami masiniai protesto mitingai.

Pereitam sekmadieny Chicago organizuoti darbininkai atlaikė labai sėkmingą konferenciją, kurioj likosi sutverta Taryba Svetimšalių Apsaugai. Jų dalyvavo daug unijų atstovų. Prie jos prisidėjo ir Darbo Federacija. Lietuviai irgi buvo atstovaujami per pasiūstus atstovus nuo Chicago ir Apieilinkės Lietuvių Dr-jų Sąryšio.

Lietuviai irgi sujudo. Chicago ir Apieilinkės Lietuvių Draugijų Sąryšis šaukia konferenciją kovo 16 d. Meldazio svet. Jų bus išdirbti planai šaukimui masinio mitingo. Konferencijon kviečiamos visos lietuvių draugijos bei organizacijos.

Idant protesto balsas būtų galingas ir reakcingi valdonai turėtų nusilenkti, visi turime bendrai dalyvauti šaukiamoj konferencijoj. Vienybė turi imt viršų ant visų pasidalinimų.

Bet atsiranda tokių gaivalų, kurie visada nori pakentki naudingam visuomeniniam darbui. Jais yra lie-

APŽVALGA

"DRAUGAS" GINA KONTREVOLIUCIJĄ MEKSIKOJ.

Klerikalų organas "Draugas" nori parodyt, kokia baisi yra dabartinė Meksikos valdžia. Kovo 1 d. redakciniame straipsny akcentuotai pabrėžiama, jog: "Ačiu Obregono valdžiai, ramių gyventojų nei gyvastis, nei manta neapdrausta. Ypač nėra jokios apsaugos svetimsaliams. Šitą savo tvirtinimą klerikalų laikraščio redaktorius remia tuo, kad Meksikos valdžia konfiskuojanti dvarininkų žemes. Ji bandžiusi konfiskuoti ir vienos amerikietės, Evans, žemę. "Draugas" sako:

Kuomet Obregono valdžia pradėjo valdyti Meksiką, tuojaus pradėta konfiskuoti privatinės savastys — žemės plotai. Obregono valdžios gaujos keletą kartų lankėsi Mrs. Evans sodyboj su tikslu konfiskuoti jos žemę...

Baisu, ar ne? Išrodo, kad tos "Mrs. Evans" gyvastis yra dideliausiam pavojui, nes Meksikoj juk "nėra jokios apsaugos svetimsaliams". Bet pasiklausykite:

Mrs. Evans šiandien gyvena Meksikos sostinėj. Ir ji rašo... kad Suv. Valstybės blogai elgiasi gelbėdamos Obregono valdžiai. Nes šiandieninė revoliucija Meksikoje visais žvilgsniais pateisintina.

Be juoko, tai yra tikras kunigiškos minties "chopsuey". Čia jis sako, kad Meksikoj "nei gyvastis, nei manta neapdrausta", čia vėl — kad dagi šalies sostinėj gali gyventi tokie žmonės, kurie viešai agituoja prieš valdžią ir gina tuos, kurie šitą valdžią nori nuverst!

Bet tiek to. Kunigas juk yra toks žmogus, kuriam logika nereikalinga! Mums svarbu va kas: "Draugo" redaktorius gina kontrevoliuciją Meksikoj; laukia, kad tenai įsigalėtų koks nors klerikalishkas banditas, kaip Diaz. Jam labai skaudu, kad Meksikos darbininkai ir kaimiečiai veja laukan de la Huerta ir jo apiekuną Sanchezą. "Draugo" redaktorius norėtų, kad būtų sumušti darbininkai ir kaimiečiai.

Bet šitai pasakyti jisai bijo. "Draugo" redaktorius todėl visų pirma kunigiškai pameluoja, kad Meksikoj "nei gyvastis nei manta neapdrasta", o paskui, taip-pat kunigiškai "išaiškina" konfiskavimą privatinės savasties. Žino tas klerikalo šmotas, kad naiviems parapijų žmonėms viską pasakyt negalima...

Gerai, mes pasakysime. Obregono valdžia yra davus biednuomenei žemės. Davus, žinoma, toli gražu netiek, kiek reikėjo ir buvo galima duoti. Bet ir delei to klerikalų laikraščio redaktorius gvolto šaukia. Pagalios, mes nekalti. Aišku kodel. "Draugo" re-

kaktorius nori, kad Meksikoj gryžtų tie laikai, kada ten viešpatavo kunigai; kada jų rankose buvo trys ketvirtadaliai visos Meksikos žemės. Katalikų kunigai ir jų sėbrai kitose šalyse tuos laikus užmiršti negali. Jie todėl remia kiekvieną kontrevoliucinį judėjimą Meksikoj. Jie rėmė banditą Diazą, rėmė budelį Huertą, remia dabar Sanchezą ir jo įnagi de la Huertą.

Lietuvių klerikalų organas, tečiau, apsirinka. Kunigų biznis Meksikoj yra "suspoilytas" visiems laikams. Meksikos liaudis, kartą kunigų "globos" nusikraūsi, daugiau jos nenori.

Beto, "Draugo" redaktorius be reikalo nori įkalbinti, kad Obregonas ir Calles norj "įvest bolševikišką valdžią" Meksikoj. Tas kunigas apie bolševizmą jokio supratimo neturi. Geriau jis kalbėtų poteries!

TAIGI, IR "SUKRITIKAVO".

Senio Širvydo "Vienybė" užsimanė sukritikuoti komunistus. Ji sako:

...kairiųjų spaudos rašytojai kaip išėjo iš galvos, taip ir dabar dar nesueina atgal.

Ar jūs supratote, kas čia norėta pasakyt? Iš didelės meilės "tėvynei Lietuvai" p. Širvydas ir lietuvių kalbą užmiršo. Bet bala jį nemato su ta jo kalba; jeigu jam patinka, jis gali rašyt kad ir šitai: "ponas Širvydas kaip įėjo į galvą, taip ir dabar dar iš jos nesugryžta"... Tai yra paties p. Širvydo reikalas. Mums svarbu žinoti va kas: kada mes sakėme, kad "tautininkai jau grįžta prie raudonojo bolševizmo"? Ten jie niekada nebuvo! Jie buvo ponų Varšavoj, buvo imperialistinių paplėšailų Paryžiu, buvo, pagalios, Ryme. Buvo ir parsinešė didelį gužą. Lietuvai užtarimo jie ten negavo. Varšava iš jų juokėsi ir darė kas jai reikėjo daryti; Paryžius mūsų "diplomatomams" trumpai atsakė: "vyrai, gryžkite iš kur atėjote"; o Rymas — jis maldingai nuo jų užsisuko ir tylėjo.

Paskui, kada tautininkai ėmė rašyti "meditacijas" sovietų Rusijai ir pasakė, jogei "reikės gyventi" su ja, mes pastebėjome, kad jie nors ir vėlokai, vis delto, susiprato. Susiprato, kad reikia tartis su sovietų Rusija, nes tik tai ji Lietuvos interesam nekenktų ir padėtų imperialistinių plėšikų atsiginti. Bet kartu mes žinojome ir tai, kad mūsų tautininkai ne iš geros valios šitai kalba. Tik-tai tada, kai tautiškos kupros gavo pakankamai lenkiškų, francuziškų ir rymiškų vėzdų, atsiminta jogei "reikės gyventi" su Rusija!

Gerai, mes pasakysime. Obregono valdžia yra davus biednuomenei žemės. Davus, žinoma, toli gražu netiek, kiek reikėjo ir buvo galima duoti. Bet ir delei to klerikalų laikraščio redaktorius gvolto šaukia. Pagalios, mes nekalti. Aišku kodel. "Draugo" re-

kad tautiškos galvos tokios

tuviški menševikai, šmugelninkai, kurie sumanė atskirus susirinkimus šaukti ir draskyti bendrą frontą.

Viso to kenksmingo darbo priešaky stovi ponas Jurgelionis, žinomas lietuvių šmugelninkas, kuris pagarsėjo su savo kujolais-bingolais. Jis skelbiasi galėsias net Washingtonan nuvažiuoti ir ten "užprotestuoti". (Gal ir jam Teapot Dome aliejaus šaltiniai kvepia).

Visuomenė žino, kokius mierius turi šmugelninkai menševikai ir todėl jais nepasitikės. Ji supranta, jogei visų srovių bendrame veikime gludi pergalės ženklas.

Spieskimės visi bendron kovon prieš reakcionierių pasikėsinimus ant ateivių teisių. Siųskime atstovus kovo 16 d. konferencijon. Ginkime savo teises. Skelbkime kovą tiem, kurie kenkia visuomeniniam darbui.

"razumnios" ir nesupranta, senio Širvydo jogei apie jas mes mažiausiai rupinamės. Jas palietėme tik tai sąryšy su Lietuva ir Rusijos klausimu. O jisai vaizdavo, kad mūsų "tautiški principai" virge, toji tautiška berekvo ir Rusijos klausimu. O lė visai nuveno!

Vagia, Ir Engia Darbininkus

Kaunas. — Buozių valdžia dar 1920 metais atidare Sančiuose Intendanturo dirbtuves, kuriose dirbo 250 darbininkų. Dabar mažinant etatus 50 darbininkų paliuosuota ir pasiliko tik 200 darbininkų.

Prasidėjus bendram darbaviių puolimui ant darbininkų, žinoma, nuo jų neatsiliko ir buozių valdžia ir štai sausio 2 d. Centralinių Intendanturos dirbtuvių darbininkams administracija pareiškė, kad jie iš padienų darbininkų parvedami ant akordinio darbo ir nors dirbtuvių viršininkas pulkininkas Pagirskis ir paskelbė, kad jis pervedas darbininkus ant akordinio darbo, vienok akordiniam darbui nustatyto mokesnio nepaskelbė.

Darbininkai išgirdę, kad pervedama ant akordinio darbo didžiai pasipiktino ir sausio 2 d. nors visą dieną pasilikio dirbtuvėj, bet dirbti mažai kas dirbo — visi gyvai svarstė kaip reaguoti į naują puolimą ant darbininkų. Vakare, darbu pasibaigus, buvo sušaukta slaptas susirinkimas įtakinęsi darbininkų, kad galutinai nutarus, kas daryti. — Ar priimti akordinį darbą? Ar nuo jo atsisakyt ir skelbti streiką del darbo sąlygų pakeitimo?

Susirinkimas apsvarstęs esamąją padėtį ir turėdamas domėj siaučiančią kraštę bedarbę, rado, kad streiko skelbimas tokiu momentu išeitų tik darbavio naudai ir nutarė toliau dirbti taip, kaip dirbė, nekreipiant domės į tai kaip atliktasai darbas bus apmokėtas.

Dirbtuvių darbininkai patyrę savo draugų sprendimą jį užgyrė ir tęsia darbą tuo pačiu tempu. Kaip pasielgs C. Int. dirbtuvių administracija su apmokėjimu — ar ji mokės kaip mokėjo nuo dienų ar jau stengsis rimtai įvesti akordinį darbą — šiandien dar nežinoma.

Darbaviai stengiasi išnaudoti esamą bedarbę, kad numušus darbininkams mokesnį, ar jei darbininkai sustreikuos, tai tuomet galima būtų juos paliuosuoti neužmokejus jiems kompensacijos. Centralinių In-

tendanturos dirbtuvių administracija stengiasi išspausti iš darbininko paskutinį kraujo lašą, kad būtų iš ko jai pačiai daugiau vogti. O šitų dirbtuvių administracija labai gerai sugeba vogti. Buvęs Cent. Inten. dirbtuvių viršininkas pulkininkas Budrevičius taip gausiai vogė, kad net vežimais medegą iš dirbtuvių gabenęs į savo dvarą, esantį už demarkacijos linijos. 1921 m. pulkininko Budrevičiaus vagystės išėjo į viršų ir jis pabėgo į Lenkiją, kad nepatekus kalėjiman. Pulkininkui Budrevičiui pabėgus jo vogimų įpėdiniu tapo ponas Baudžius, kuris dar geriau vogė ir už pulkininką Budrevičių. Vienok ėmus visiems šančiams kalbėti apie pono Baudžiaus vagystes ir šitam teko trauktis laukan.

Tuomet jo vietą užima dabartinis viršininkas pulkininkas Pagirskis, kuris tiesa pats nevagia, bet už tai Darbo Federacijos veikėjai ir sau ir jam pavagia. Pavyzdžiui, dirbtuvės darbininkai pareikalavo už šmeištus ir šnipavimus pr šalinti iš Cent. Int. dirbtuvių Darbo Fed. veikėjų, Stasį Lukiauską. Tiesa, Stasys Lukiauskas iš dirbtuvių sausio 22 d. buvo pr šalintas, bet išeidamas norėjo dar išleistuvėms pasivogęs kailių išsinešti, bet darbininkai pamatę ėmė švilpti ir kailius atėmė.

Stasys Lukiauskas sausio 19 d. šaukė ir įkalbinėjo darbininkams eiti demonstruoti del Klaipėdos "prisijungimo" prie Lietuvos, o jau sausio 22 d. Int. dirbtuvių demonstracijos veikėjų Laukiauską sulauko su pavogtais kailiais.

Matyt visi karštieji Lietuvos patriotai taip daro.

Lietuvos Aras.

MONARKISTAI UŽPUOLĖ KOMUNISTUS.

Dresden. — Saksonijos seime (landtage) monarkistai atstovai užpuolė komunistus ir spėka išmetė juos iš seimo posėdžio. Triukšmas kilo del begėdiško vidaus reikalų ministerio elpencijos. Centralinių In-

Darbininkų uždėta virtuvė Berline, kurios palaikymui chiegiečiai turi "Tag Day", 9 kovo. (Iš "Soviet Russia Pictorial")

Lenino
sesers
prie grabo
savo brolio
unijų name
Maskvoj.
—
Sis paveikslas
iš Maskvos
prisiųstas
del
"Soviet Russia
Pictorial".
žurnalo.

šiais dviem skyriais kiti 6 skyriai irgi pasirašė naują sutartį.

Pirmųjų priskaitoma į 6000 namų statymo industrijų. Pastarųjų tarpe 3,000-3500.

Šiaip, aplamai Clevelando darbininkų padėtis neina geryn. Am. Steel and Wire C. dirba tik 3-4 dienas į savaitę. Kriaučiai rengiasi į streiką.

Darbininkas.

RAŽAI

Vasario mėnesį, tukstančius devyni šimtai dvidešimtais metais, razumnas redaktorius P. Grigaitis paskelbė šitokią "deklaraciją":

Del Jusų besąžiniškų šmeiščių mes neeisime su Jumis į jokias polemikas. Aiškinties Jūs gausite patys — teisme.

Ta "deklaracija" buvo adresuota "Draugo", "Vilnies" ir "Zinių" redaktoriams. Nuo paskelbimo tos "deklaracijos", kaip matote, praėjo du metai. Bet "aiškinties" mums dar neteko.

Well — Mr. Grigaitis dabar įeško to margio, kuris ant savo vuodegos nusinėšė Jurgelionio milijoning korporaciją. Geri žmonės,

padėkite jam sujieškoti tą margį! Kitaip, razumnas redaktorius savo prižadus niekada neispildys.

Vyrai, jeigu dabar socializmas neįvyks — duodu jums savo kepurę. Jurgelionio-Grigaičio čempionas Požela visus kitus ristikus nugali. O tai juk geras ženklas, kad Grigaitis neklysta.

Taigi, ir Clevelando "Dirva" — ta pati, kurios redaktorius visada ant dirvos tupi — surado, kad "Rusijos komunizmas dingęs".

Hm... amen!

—Razas.

"Vilnies" Vajus

(Nuo 1 pusl.)
nei viena kova neapsieina be aukų, bet matyt mūsų pasisekimai.

Dabar W. Frankforto armija nedalyvauja fronte, bet stovi ant sargybos ir stabi "Vilniai" P. A. Deveikis iš automatiko šauna 6 naujus skaitytojus; O. Krivitskienė — 10 ir T. Norvich I. Bet dar nevisi sugauti. Beje, turiau pasakyti, būnant ant sargybos, teko vieną nuginkluoti naujienietį: buvo "Naujienu" skaitytojas, o dabar per P. A. Deveikį užsiprenumeravo "La'svę".

Tuo pačiu sykiu pajieškau d. A. Yarmoškos, W. Frankforto literatūros platinotojo, arba knygiaus. Ar jis pats, ar kas jį žinot, praneškit, kur jis dingo. Jeigu neatsišauks iki 10 dienai kovo, tai bus priskaitytas tarp žuvusiųjų, kaip Detroitiečių ir kitų kareivių. — P. A. Deveikis, 406 N. Lincoln St., W. Frankfort, Ill.

Krakaitis mums rašė, jei turite gal but, bet kol kas tai Detroitas iš eilės 9-tas.

Draugė Šimoliuniutė prisiuntė 4 skaitytojus. Permažai, Ona. Bet mes jai atleisime jos kaltes, nes ji žada pasiprovoti, ir vajušne-vajus, siuntinėti reguliariai po kelis skaitytojus "Vilniai". Manome, kad jūs savo žodį išpildysite geriau, negu pradžoj šio vajuš.

Kaz. Skaistis iš Benld, Ill. prisiuntė mums 5 skaitytojus surašęs ant amžiną atilį "Lietuvos" prenumėratos kvitų knygtės. Visi keliai veda į Rymą!

Tai ir Kenosha jau atsiliepė. Draugas A. Buchinskas prisiuntė 5 skaitytojus. Pinigų dar neprisiuntė, tai ženklas, kad bus ir daugiau, o mums praneša bevieliniu telefonu, kad ten ir daugiau draugų darbuojasi del "Vilnies". Geriau vėliau, negu niekad!

Drg. J. D. Sliakas prisiuntė 2 "Vilniai" skaitytojus iš Pittsburgho. "Nors tai palyginus su kitais draugais, labai mažai, bet geriau mažai, negu nei kiek", — sako d. Sliakas. Šventa teisybė, broli Sliake, bet mes visgi nesutinkame su Jumis ir "sakome, kad del Pittsburgho permažai. Pas jus dirva plati, bet jį užžėlusį usnimis, reikia ją arti. Mes patartume Jusų ADPLS. kuopai pasiskirti sau tinkamą laiką ir padaryti vaju del visų mūsų laikraščių per kokį mėnesį

laiko. Tada ir visas jūsų veikimas pagys.

"Nemanau, kad galėčiau d. J. S. Mažeika kailį išpilti, bet už tai d. J. Žebrauskui kailį išperiu. Laimė tavo broli Mažeika ir jūs miestui Clevelandui, kad mano darbo sąlygos ištraukė iš žmonijos tarpo. Sykiu siunčiu 6 naujus "V." skaitytojus. — P. Pekoraitis."

KAIP STOVI MIESTAI?

- Chicago.
- Cleveland.
- Philadelphia, Pa.
- Roseland, Ill.
- Montello, Mass.
- Brooklyn, N. Y.
- Detroit, Mich.
- Newark, N. J.
- Easton, Pa.
- W. Frankfort, Ill.
- Springfield, Ill.
- Worcester, Mass.
- Melrose Park, Ill.
- Grand Rapids, Mich.
- Zeigler, Ill.
- Dorchester, Ill.
- N. Braddock, Pa.
- Ledford, Ill.
- Youngstown, O.
- Cicero, Ill.
- DeKalb, Ill.
- Benld, Ill.
- Port Carbon, Pa.
- Kenosha, Wis.
- Norwood, Mass.
- Roslyn, Wash.
- Lester, Pa.
- E. St. Louis, Ill.
- Johnston City, Ill.
- Auburn, Ill.
- Pittsburgh, Pa.
- Lawrence, Mass.
- Minden, W. Va.
- Rochester, N. Y.
- Waukegan, Ill.
- S. Omaha, Neb.
- Schenectady, N. Y.

PAVIENIAI.

- M. Bacevičia, Roseland 100
- S. Smith, Montello 82
- J. S. Mažeika, Cleveland 82
- A. Matulevičius, Brookl. 78
- A. Deikienė, Chicago 51
- M. Urba, Easton, Pa. 42
- A. Galkus, Philadelphia 41
- O. Botirienė, Cleveland 36
- M.R. Lekešienė, Chicago 34
- L. A. Motiejaitis, Worcester, Mass. 28
- J. Venckus, Chicago 26
- J. Bender, Philadelphia 24
- J. Grušlionis, Detroit, 21
- D. Rimša, Melrose Park 16
- A. Krasnauskas, Grand Rapids, Mich. 16
- J. Abazorius, Youngstown, Ohio 15
- A. Bridis, Springfield, Ill. 15
- J. Tilendis, Zeigler, Ill. 14
- J. Kasiulis, Chicago 14
- I. Bečis, Newark, N. J. 14
- P. Kukcinavičius, Dorchester, Ill. 13
- A. Gudauskas, Springfield 11
- J. Gebart, Milwaukee 11
- St. Veišys, Chicago 10
- P.A. Lukas, Philadelphia 10
- A. Lipčius, Lester, Pa. 10
- V. J. Kaspariunas, Melrose Park 10
- O. Krivitskienė, W. Frankfort, Ill. 10

Guzevičia, Benld, Ill. 9

- J. Graibus, Cleveland, O. 8
- K. Kielienė, Dekalb, Ill. 8
- J. Willis, Chicago 9
- M.J. Zaldokas, Cicero 9
- R. Merkis, Philadelphia 8
- A. Delkaitė, Chicago, 7
- J.J. Daujotas, S. St. Louis 7
- J. Urbonas, N. Braddock 7
- J. Lutauskas, Edwardsville, Pa. 7
- A. Gutauskas, Chicago 7
- K. Rukas, Ledford, Ill. 6
- S. Penkauskas, Lawrence, P. A. Deveikis, W. Frankfort, Ill. 6
- J. Morkunas, Detroit 6
- J. Gribinas, Chicago 6
- J. Paltanavičius, Auburn 6
- J. Vaivoda, Brooklyn 6
- P. Pekoraitis, Detroit 6
- P. J. Valatkevičius, Johnston City, Ill. 6
- T. Skaisgiris, Norwood, Mass. 6
- M. Valkys, Rochester, 5
- A. Bučinskis, Kenosha 5
- P. Fraieras, Minden, W. Va. 5
- J. D. Sliakas, Pittsburgh 5
- J. Puišis, Chicago 5
- K. Skaistis, Benld, Ill. 5
- M. Stulgaitenė, Chicago 4
- D. Petrauskas, Cleveland 4
- A. Šešgelis, Chicago 4
- J. Kolas, Indiana Harbor 4
- P. Bekeža, Chicago Heights, Ill. 4
- St. Juška, Chicago 4
- J. Šipaila, Port Carbon, Pa. 4
- O. Šimoliuniutė, Brookl. 4
- M. Šniukienė, Chicago 4
- B. Miropolsky, Roslyn, Wash. 4
- B. Aluzas, Harrisburg, Pa. 4
- J. Gataveckas, Carnegie 4
- D. Yonush, Schenectady 4
- A. Baltrusaitienė, Brooklyn, N. Y. 4
- J. Dulinskis, Philadelphia 4
- J. M. Budraka, Sioux City, Iowa 3
- J. D. Bendokaitis, Chicago 3
- G. Kuraitis, Chicago 3
- I. Mockus, Chicago 3
- A. J. Gnižinski, Johnston City, Ill. 3
- P.M. Sprindis, Waukegan 3
- St. Yasevičia, Benton, Ill. 3
- P. Jočionis, Detroit 3
- J. A. Liudžius, Rockford 3
- A. V. Matukaitis, Detroit 3
- S. S. Paulauskas, Grant Town, W. Va. 3
- K. Valaika, Cleveland 3
- I. Sadauskas, N.Braddock 3
- M. Matulevičia, Great Neck, N. Y. 3
- T. Orentas, S. Omaha, 3
- J. Urbonas, S. Pittsburgh 3
- I. Urbonas, Newark 3
- J. Stulgaitis, Chicago 3
- A. Stayshes, Lowell, Mass. 3
- F. Noreika, Johnston City, Ill. 3
- J. Morkunas, Chicago. 3
- V. Andriulis 37
- L. Pruseika 36

PADIDINO ALGAS.

Sydney. — Darbininkų nerimavimas pagaliaus davė tokių pasekmių, kad Australijos fabrikininkai nutarė padidinti savo darbininkams algas. Padidinimas algų ypač liečia triobėsių statytojus.

Clevelando Žinios

Apsaugos direktorius (Safety director) Edwin D. Berry pavieto konferencijoje įvykinimui "sausumos" pareiškė: "žmonės, kurie turėjo įtekmę pirm. buv. miesto majoro Kohler administracijoj, gaudavo \$70,000 į mėnesį nuo visokių lošimų ir slot machine savininkų".

Toliaus jis nurodė, kiek per pastaruosius du mėn. buvo padaryta areštų ant vad. bootlegerių ir gemblerių.

Ir kada šita konferencija tęsėsi Hollenden hotelio viename kambaryje, kitame kambaryje to paties hotelio republikonų klubų lyga turėjo karščiausias diskusijas už darbavietes (jobs), kurios buvo žadamos prieš rinkimus. Visi "darbininkai", kurie dirbo del republikonų rėkė: "Where are the jobs you promised before election?"

Mat su naujos tvarkos įvedimu į miesto administraciją ir sulyg naujo miesto charterio, miesto tarybos nariai mažai ką gali daryti arba diktuoti miesto pirmininkui apie paskyrimus darbu.

"Darbininkai" triukšmingai nutarė į sekantį susirinkimą pašaukti tuos 15 konsilmanų pasiaiškinti, kur padėjo tuos prieš rinkimus žadėtus darbus. Tai kuo šiandien rupinasi tos abidvi partijos. Kysiais, grobiais ir vietomis. Naujas apsaugos direktorius įrodo, kad pavytoj administracija gaudavo kyšių vien tik nuo gemblerių po \$70,000 į mėnesį. O kur kiti kyšiai ir kyšialiai. Neuzdyka ponas Gallagher perspėja "karštuosius", kurie rėkia darbu, kad apseitų tykia, nes gali amžinai susivaidint abidvi partijos — republikonų ir demokratų. Įsitemykite gerai, lietuviai darbininkai, kuo rupinasi, tos abidvi partijos. Darbininkai turi turėti savo partiją — nepri gulmingą partiją.

Politikas.

1000 clevelandiečių turės per kovo mėnesį išmokėti blogų čekių, kurie buvo išrašyti per pastaruosius kelis metus. Taip praneša William H. Groy, sekretorius Retail Cr. Men Ass'n. Pranešimas paskelbtas su gauta žinia apie Ohio vyriausio teismo nuosprendį. Asmenys išrašė čekių už daugiau pinigų negu jų bankoj yra, papuola po kriminal'u aktu.

Namų statymo paprasti darb. pasirašė sutartį ant 2 metų 87½ c. į valandą. Malioriai taipgi vietoj \$1.20 valdandoj, gaus \$1.25. Su-

Nemašykite Valgių ir Busite Sveiki

Ar žinote kokios daržovės yra krakmolinės ir kokios ne? Ar ateina jums į mintį tai, kad jūs sergate vidurių ligą del mašyvos krakmolinių valgių su proteinais? O kas tai yra proteiniai valgiai? Ar nori žinoti kaip greit, be vaistų ir be daktaro išsigydyti šaltį? Ar nori žinoti kodėl be reikalingos yra operacijos ant tonsilų ir kitko, kurias tui daktarai mums žadamos prieš rinkimus. Visi "darbininkai", kurie dirbo del republikonų rėkė: "Where are the jobs you promised before election?"

Mat su naujos tvarkos įvedimu į miesto administraciją ir sulyg naujo miesto charterio, miesto tarybos nariai mažai ką gali daryti arba diktuoti miesto pirmininkui apie paskyrimus darbu.

"Darbininkai" triukšmingai nutarė į sekantį susirinkimą pašaukti tuos 15 konsilmanų pasiaiškinti, kur padėjo tuos prieš rinkimus žadėtus darbus. Tai kuo šiandien rupinasi tos abidvi partijos. Kysiais, grobiais ir vietomis. Naujas apsaugos direktorius įrodo, kad pavytoj administracija gaudavo kyšių vien tik nuo gemblerių po \$70,000 į mėnesį. O kur kiti kyšiai ir kyšialiai. Neuzdyka ponas Gallagher perspėja "karštuosius", kurie rėkia darbu, kad apseitų tykia, nes gali amžinai susivaidint abidvi partijos — republikonų ir demokratų. Įsitemykite gerai, lietuviai darbininkai, kuo rupinasi, tos abidvi partijos. Darbininkai turi turėti savo partiją — nepri gulmingą partiją.

Nikalojaus Lenino Atminčiai

Popieros laiškamis rašyti su Lenino paveikslu, Sovietų Rusijos ir Darbininkų Vėliavomis, Tokios popieros labai tinkamos kožnam darbininkui rašyti pas savo draugus, 50 popierių su kortais 75c. Jei nori ant pažiuros prisijusk sidabrinį 10c.

NATIONAL PRESS
8 Vine St., Montello, Mass.

**Lietuvių Aptieka
New City Pharmacy
3327 So. Halsted St.**

Turiu garbės pranešti Lietuviams ir visuomenei apskritai, kad metai tam atgal aš atidariau aptieką vardu - NEW CITY PHARMACY prie So. Halsted gatvės nr. 3327 ir kviečiu visą visuomenę ir Lietuvius atsilankyti ir pasimatyti su manim, jei butų kokis reikalas namuose, kadangi aš esu ištikimas visais žvilgniais.

Aš turiu pakankamai pritymus, vaistus sutaisyti ir patarti visuose pasaulio kraštuose.

Mano kainos yra žemesnės negu kitur kur.

Aš du metus dirbau aptiekoje Berlyne, Vokietijoje ir esu baigęs farmaceuto mokslą šioj šalyj Indianos Universitete.

Su pagarba,
JONAS MALACHAUSKAS

**Perlinės Queen Koncertinos
Yra Geriausios**

Padarytos iš 76 ir 102 raktų, oktava ir trigubos. Visos pirmos klasos plieniniai reeds. Dailaus užbaigimo arba gražiai išmargintos.

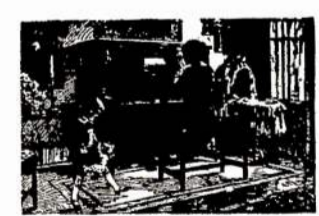
Neapsigaukit, žiūrėkite, kad ant koncertinos būtų pažymėta "PEARL QUEEN"

Taipgi parduodamos lengvais mėnesiniais išmokėjimais.

Katalogas atsiunčiamas dykai

Georgi & Vitak Music Co.
4639 So. Ashland Avenue,
Chicago, Ill.

PIJANAI! PIJANAI!

Naujas SCHMIDT & SCHULTZ Playeris, su mandolinos prietaisais, tikro riešučio medžio, tikroji kaina \$600, turi buti greitai parduotas už \$290.00

Mažai vartotas Player Pijanas, arzuolo medžio, gerame stovyje, už \$250.00

Mažai vartotas Upright Pijanas, mahogany medžio, atrodo ir groja taip gražiai, kaip naujas, už \$200.00

Upright Pijanas gerame stovyje, už \$65

Jos. F. Budrik
3343 S. Halsted St., Chicago, Ill.

VARGUOLIS

(Atsitikimas 1917 metais, Kauno gub., Šiaulių apskr.)

Karo laiku tankiai buna blogi metai visiems žmonėms. Jiems nė jokie javai ne užauga, o gyventi vystiek reikia. O tokių bado laikų pasinaudoja ukininkai, turčiai. Turčiai visados prašo dievo, kad būtų blogi metai, nes jų svirnai nuo javų lužta. O varguoliai taip pat prašo dievo, kad būtų geri visada metai, kad jie galėtų viską pigiau nusipirkti.

Tais metais, kada buvo toks atsitikimas, nežinia ar dievas turčių paklausė, ar tik taip laikas atėjo, kad buvo blogi metai, tiesiog bado metai.

Ponas ukininkas Buržauskas, kaip visi žinojo, kad jis turėjo prisipylęs pilnus maišus pinigų, ir pilnus svirnus javų, tai jis labai džiaugėsi tokiomis metais, nes turėjo progą svirnus ištuštyti. Ir da daugiau pinigų prisipilti.

Netoli pono Buržausko ukės gyveno rankpelnis Jonas Darbštys su savo žmona ir trimis vaikučiais. Gerai metais Darbštys šaip, taip nors pusbadžiai išsimaitindavo su savo šeimynėle. Bet kad atėjo nedarbo laikas, uždarbiai pasibaigė, Darbštys pasiliko visai be darbo ir be duonos, be druskos ir visai be skatiko.

Sukrapštęs jis paskutines 25 markes eina pas poną Buržauską rugių purą pirkti. Jau ištolo ukininką pamatęs nusiėmė kepurę, o kaip prisitardino, tai ir į ranką pabučiavo.

— O ką pasakysi? — užklausė ponas. — Ar negalėčiau gauti pas poną rugių?

— Kaip, ar negalėtum! Ar pinigų turi? — Štai turiu 25 markes. Ar negaučia purą rugių?

— Už 25 markes šiemet rugių nėra. Moka 50 markių. — Mostelėjo ponas ranka ir nuėjo.

Parėjo varguolis namo. Pati sirgdama ir vaikučiai prašė duonos.

Paėmė žmogelis prieglavį, nunešė į miestą parduoti. Gavęs 25 markes, vėl eina pas poną ukininką rugių pirkti.

Pamatęs poną ištolo nusėmė kepurę ir priėjęs artyn pabučiavo ranką. Padavęs 50 markių ukininkui prašė puro rugių, nes, girdi, pati ir vaikai kėlinta diena jau nevalgę ir badu miršta.

— Rugiai per naktį 25 markėm pabrango; be 75 markių negausi.

Vargšas Darbštys apsišerkęs atsistojo pas ukininko tvorą, nežinojo ką bedaryti, stovėjo iki sutemai. Sutemus, palengvėle parėjo namo.

Vaikai ir pati vos gyvi. Širdis žmogui plyšo žiurint į juos. Susigraudinęs išmetė pinigus; atsivertęs su savo žmona, vaikais ir pasiėmęs virvę vidurnaktį išėjo.

Tamsoje Darbštys apsigraibydamas nuėjo Buržausko sodnan.

Užnėręs ant medžio šakos virvę, padarė kilpą ir norėjo savo galvą į kilpą įkišti, bet truputį nepasisekė. Tai nutarė prišėti virvę netoli gulinčio akmens, ant kurio būtų geriau pasistiebt. Atvertęs akmenį, žiuri čia puodas; graibo: čia gi markės ir auksiniai pinigai. Išpradžiū išsigando, bet atminęs savo padėjimą turė:

— Velnias ar Dievas siunčia, bet vis tiek išsiu. Išėmė visus pinigus. Apie virvę visai užmiršo, nuėjo miestelin, parnešė pyrago, mėsos, pavalgydino savo vaikus ir žmoną. Tuokart visi buvo linksmi.

Ant rytojaus Darbštys nusipirko geresnius rubeus, arklį, vežimėlį, ir nuvažiavo pas poną rugių pirkti. Ukininkas pamatęs geresniuose rubeuose Darbštį, jo nebepažino, tai Darbštys suderėjo visus javus nusipirkti.

Užmokėjęs pinigus, Darbštys paskelbė, kad pavargėliams labai pigiai duosias javų, o biedniams dykai.

Visa apielinkė džiaugėsi. O ponas Buržauskas džiaugėsi iš pradžių ir dėkavojo Dievui už blogus metus, nes manė, kad dar daugiau pinigų turėsias.

Sulaukęs linksmas Buržauskas vakaro, sutemus nuėjo pinigus kavoti, kuriuos gavo už rugius.

Patykia priėjo prie akmens: apsidairė ar niekas nemato; apvertė akmenį... neradęs pinigų suriko nešavū balsu. Persigandęs apsidairė ir pamatė virvę su kilpa; pasistojęs ant akmens įkišo galvą. Ir taip kabėjo kaip skilandis iki pat ryto.

Ant rytojaus pasklydo gandas apie visą apielinkę, kad rado ukininką Buržauską pasikorusį su tarba pinigų.

Valerija Putris (12 m.) (Šis vaizdelis rašytas del jaunuolių skyriaus. — Red.)

Už Kalėjimo Sienos

Kaip sunku, kaip ilgu — nebėra nei draugu, o gyvenimas toks plikas, beviltis. Sėdžiu kameroj vienas, beskaitytuodamas dienas, Mintys laisvės troškimais užpiltos.

Noris sprukti pro langą, bet nelemtoji štanga Nuo beprasmių troškimo sulauko Taip ir velkasi dienos — už kalėjimo sienos, Kiek daug žūsta, be tikslo čia laiko.

Noris kartais nakčia — greit pranykti iš čia, Išsigriovus tą cemento sieną Ir eit kelti vergus prieš skriaudikus piktus Ir kardais kapoti juos plieno.

Be svajonė tuščia išsisklaido slapčia, Neįvyksta nė vienas troškimas. Ir taip praslenka metai, tie liūdėsio verpetai — Toks ne vieno belaisvio likimas. Kauno kalėjimas. F. Sodainis. 28-XI-22.

(„Kolektyvas“)

„Laisvė“, „Vilnis“ ir „Darbininkų Balsas“ yra vienatiniai lietuvių darbininkų laikraščiai. Juos turime skaityti, platinti ir visais galimais budais remti.

DR. O. VAITUSH, O.D.

LIEUVIS AKIŲ SPECIALISTAS. Palengvins visų akių tempimą kas yra priežastimi skaudėjimo galvos, svaigulio, aptemimo, nervotumo, skaudančius ir užsidegusius karščių akių, kreivus akys, katerakto, nemiego; netikras akis ineddam. Darama egzaminas elektra parodantis mažiausias klaidas. Akiniai pritaikomi teisingai, toli ir eiti matantiems pagelbsta. Sergėkite savo regėjimo ir vaikus einančius mokyklon. Valandos: nuo 10 iki 8 vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai diena. 1545 W. 47th St. ir Ashland Ave.

Telephone Yards 1138 STANLEY P. MAZEIKA. Graborius ir Balzamuotojas Parandavoju automobilius visokiems reikalams 3319 Auburn Av. Chicago, Ill.

Biznieriai garsinkitės „Vilnyj“.

NESIŪSK PINIGŲ!

Madinės Laibinamos Šilkinės ir Auksu Adytos

SERŽO DRESĖS

SILKINIO POPLINO VEISTE IR PANKOGALIAI. \$3.98 K. Kasi gausi

Neatmesk šito didelio pinigų taupymo progos savo gyvenime. Šita dresė pritaikyta padaryti gražios laibinamos ir vaizdos ir teikia tikro smagumo ir erdvumo. Buc sugrąžinta iki centų, jei nepatinka. Didžiausias bargas aš kada nors stulysiu — turi padaryti muštinę su PARDAVA su patikimu. Padirbtas iš tvirtos seržo. Sutelkia stumoniui dailią laibą išvaizdą. Gražios išdėdymas aukštinu šilku su šilko pynole. Ilgos pilno pločio rankovės, šilkidžio poplino veistė gražiai aptaisyta trimi gražiomis sagomis, tos pačios spalvos diržu. Pasūyk atviruka, ar laiška šiandien, paduodant vardą, adresą ir pagelbajamą spalvą. Mes tuojau pasiųsim dresę paštu, užmokėk patininkui \$3.98 ir kelis centus už paštinimą. Jei nepatiktų, siųsk dresę atgal, mes mielai sugrąžinsime pinigus iki centui. Spalvos: Juoda, ar Mėlyna. Dydžiai: 34 iki 53 colių per krūtinę. Merginoms 14 iki 18 metų. Pasakyk dydį ir spalvą.

RICHARD BENNETT CO Dept. S. 181, 1526 Wabash Ave., Chicago, Ill. Rašyk angliskai, jeigu gali.

T. J. KUČINSKAS Esu sąryšij su adv. Edward J. Green, kuris veda provas visuose teismuose. Esu Real Estate biznyje; geriausia pirkti ir parduoti namus per mano ofisą. Visokios popieros pirkime namų yra padaromos geriau, negu kitur. 4034 ARCHER AVE. Tel. Lafayette 4195.

TIK DABAR YR GERIAUSIA PROGA PASTOTI SAVO Automobiliaus Mekaniku Duodam progą praktikuoti ant visokių automobilių. Maža mokesis, užtikrintos pasekmės. Atsiaukite šiandien. **Bridgeport Auto School** (Lietuvių Mokykla) 3238 S. Halsted St., Chicago. Petras Gussaitis—Instrukturis.

BENTALL & MAINA ADVOKATAI 77 W. Washington St., Chicago. Room 1424. Tel. State 4743.

EGLE & CO. Darbą atliekam atsakančiai, — todėl mes gvarantuojam už savo darbą. Norėdami turėti gražius paveikslus, kreipkitės 3202 S. Halsted St.,

Mea esam išdirbėjai ir pristatytai geriausių armonikų visokios rūšies pigiausiomis kainomis. Pirkėjama duodame lekcijas dykai. Rašykite angliskai. Reikalaukite katalogo.

For information write in English. **RUATTA SERENELLI ACCORDION MFG. CO.** 817 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Lietuviška Valgykla Gaminame Lietuviškus ir Amerikoniškus valgius pirmos klesos. Pigiau ir Gardžiau. Draugės ir Draugai! Prašome atsilankyti į mūsų valgyklą, o mes patarnausime kuokeriausia! su namuose pagamintais valgiais ir amerikoniškais, arba pagal jusų pareikalavimą valgiai bus pagaminti. 1945 SO. HALSTED ST.

Geo. P. Blume Isteigta 1900 Naujos ir Vartotos Mašinos Adatos ir kiti reikalingi dalykai. Tel. Victory 6691 Naujos Singer Siuvamos Mašinos Archer Ave. prie Halsted St. Chicago.

“Novy Mir” Vienatinis rusų darbininkų dienraštis, leidžiamas del rusų darbininkų ir patariamas jiems skaityti. Kaina: metams \$7.00; pusei metų \$3.75; trim mėn. \$1.75. **NOVY MIR** 208 E. 12th St., New York, N.Y.

MALVINA DERBY (DOLOBAUSKA) Sveikatos Taisytoja 13 metų, kaip praktikuoju ir turiu gerą patyrimą, ir gydau visokias ligas su naujaisiais elektros prietaisais ir masažais. Moterims patariamas dykai. Valandos: nuo 10 ryto iki 12; ir nuo 2 po pietų iki 4. Vakara: nuo 7 iki 10. 3120 W. 41st Pl. Lafayette 4247

Physical Therapy Institute DR. ANELE KAUSHILLAS Chiropractor, Naturopathes, Electro-Therapy Gydau be vaistų ir be operacijų, visokias staigias ir kroniškas ligas: Nervų, Vidurių, Paralyžių, Reumatizmą ir kitokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. 3250 So. Halsted St. Ant viršaus Universal State Bank Valandos: 1 iki 9 vakare. Sventadieniais 9—12 iš ryto Phone Yards 4951.

Juozas Balakas ORKESTRA-BENA PARUPINA. VISOKIEMS REIKALAMS. 1432 S. 50th Ct., Cicero, Ill. A.-M. U. Tel Cicero 4161

Potograpas P. CONRAD Kreipiuos pranešdamas gerbiamiems savo draugams ir pažįstamiems, kad aš jau atidariau savo Studiją su geriausiais šios mados intaisymais. Kame stengsiuos ir vėl visiems, katrie tik mylite turėti puikius paveikslus padaryti darbą atsakančiai. 3130 SO. HALSTED STREET Tel. Boulevard 6369

K. YURIJONAS 1520 South 49th Ave., Cicero, Ill. Suorganizuojų geriausių amijos muziką visokiems rengimams. Unijinė Orkestra. Tel. Cicero 2316

Vienatinė Krautuvė Bridgeporte KĄ PARDUODA OLSELIO KAINOMIS. Nepamirškite to, kad mes patys išdirbame savo produktus. Ateikite ir persitirkinkite. **Fashion Cloak Shop** Cloaks-Suits-Skirts. Dreses ir veistes padarome ant orderio. 3401 S. HALSTED STREET, Chicago, Ill.

G. BURBA MOTERIŠKŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ. Pas Mus Kainos žemesnės. Delto, kad mes patys darome į savo Krautuvę. Kam reikalinga padarome ant užsakymo. 3214 S. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. Boulevard 2469

GYDYTOJAS Leidžiama Darbininkams, Rašoma apie Darbininkų Sveikatą, Ir Skaitoma Darbininkų. Prenumerata: Amerikoj \$1. Kitose šalyse \$1.50 met. **GYDYTOJAS** 4454 So. Western Ave., Chicago, Ill.

JOHN RAKAUSKAS Pirmos Klesos Barzdaskutykla. **UNIJOJS BENA** Visokiems Parengimams namą kainą. 3232 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. Boulevard 3029

Į SOVIETŲ RUSIJĄ Siunčiant pinigus į Rusiją per nekurias įstaigas, išmokant pinigus, atitraukiama tūlas nuosimtis. „Vilnies“ Pinigų Siuntimo Skyrius padarė sutartį su banka per kurią siunčiant išmokama pilna pinigų suma, be jokių išskaitliavimų Amerikos Doleriais. **“VILNIES” PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS.** 2513 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. M. STAPULIONIS Pranešimas Sergantiems: Turiu garbės pranešt Tamstai, kad aš gydau tokias ligas, kurios buvo pavadintos nebeišgydomomis. Vartoju naują sergantųjų gydymų būdą: nesilpnintu ligonių vaistais, nei operacijomis nevarginu, o gydau Naprapatijos būdu. Gydymas šiuo būdu yra sargus, jis dar smagumą teikia. Jeigu jau aplankei net keletą gydytojų, pas kuriuos pagelbos lrgi nesuradai, o sergi širdies, nervų, ramatu, paralyžiumi, inkstų, ausų negirdėjimo, naktiniais susižlapinimais, ar kitokia sena liga, atėik, o aš noriai patarnausiu. (Valandos: nuo 9 ryto iki 9 val. vakaro.) 4201 So. Rockwell Street, Tel. Lafayette 8026

Pranešimas Sergantiems DR. J. JAKUBAUSKAS Pasekmingai gydau staigias ir kroniškas ligas be vaistų, be operacijų — NAPRAPATIJOJE — būdu. Jeigu Tamsta pats, ar kas iš prietelių serga širdies, nervų, ramatu, paralyžiumi, inkstų, ausų, naktiniais susižlapinimais, ar kita sena liga, atekite, aš noriai patarnausiu. 4647 S. Halsted Street. Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12, ir nuo 8 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 pietų. Telefonas Boulevard 4774 11132 S. Michigan Avenue. Valandos: nuo 2 iki 7 vakare. Telefonas Pullman 5147.

Puikiausia Vyriskų Drabužių Krautuvė Bridgeporte Pas mus geriausia pirkti Overkoutus, Siutus ir apatinius vyriskus drabužius. Pritaikome kelines prie siutų. **PAUL LEASES** 3427 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Jaunuoliu Skyrius

KODEL DARBININKAI NETURTINGI?

Delto, kad tamsūs, nesu-
sipratę ir neorganizuoti.
Jie pasiduoda kapitalistams
išnaudoti; dirba sunkiai il-
gas valandas už mažiausią
užmokestį. Kuomet visko
daug pridaro, tada buna at-
leisti nuo darbo ir yra pri-
versti po gatves vaikščioti
alkani ir apdriskę ir įeško-
ti šioško-tokio darbo. Ba-
das priverčia dar už mažes-
nę algą dirbti ir dirbdami
skursta. Ir taip eina diena
po dienos, metai po metų ir
darbininkams vargo galo
nėra.

Kapitalistai iš darbininkų
darbo gyvena bagotai, už-
tai, kad jie organizuoti.

O kaip mes jaunuoliai pri-
augsime, tada mes susior-
ganizuosime tvirtai ir pa-
rodysime, kad ir mes žnome
kaip turtus valdyti.

Mes kapitalistų nemesim
ant gatvės iš darbo; duo-
sim jiems 8 val. darbo į die-
ną ir užmokesim gerą algą,
kad jie galėtų žmoniškai
pragyventi.

A. Romaniūtė (13 metų).

Kilus klausimui "kodel
darbininkai neturtingi?"
pasigirdo įvairių atsakymų:
vienai sakė, kad darbininkai
turtingi; kiti, kad nenori
dirbti, bet man atrodo štai
delko:

Darbininkai priversti
dirbti ilgas valandas už ma-
žą atlyginimą. Dirbdami
prie sunkiausių darbų, jie
gauna tik mažą dalelę, o
viskas lieka kapitalistui,
del baliavojimo ir išpuoši-
mo jo namų, ir dar susi-
krauna didžiausius turtus.

Darbininkas gavęs mažą
dalelę savo uždarbui turi
sukurti naują gyvenimą
savo šeimyną; o čia jis pa-
puola į kitą išnaudojimo
mašiną, kuomet perka dra-
panas ir maistą.

Jeigu kuris save skriaus-
damas dar susitauo kiek,
tai kapitalistams uždarus
dirbtuves, jie ir tuos išlei-
džia, ir vėl maldauja darbo.
Kapitalistai, neva del mie-
laširdystės, atidaro dirbtu-
ves ir duoda darbo, bet dar
labiau išnaudoja.

Pertai darbininkai niekad
negali būti turtingi.

Anicetas Slančiauskas.
(13 m.)

Darbininkai todėl netur-
tingi, kad jie yra paverę
kapitalistų klasės; sunkiai
turi dirbti, o mažai apmo-
kėti gauna. Visokios pragy-
venimui reikmenys yra
brangios ir per tai darbinin-
kai negali būti turtingi.

Adele Valiūtė (10 metų).

Darbininkai neturtingi
todėl, juos turčiai išnaudo-
ja; jie mažai uždirba ir iš
tų dar turi išmaitinti savo
šeimyną ir apsidėtyti. Viso-
ki mokesčiai, kaip tai, už
gatvę, vandenį ir k. d. yra
lygūs. Turčiai darbininkus
išnaudojami susikrauna
daug pinigų, pasisamdo sau
tarnus ir jiems nėra galvoj,
kad darbininkai jiems dirb-
dami ir apie save dar turi
apsidirbti ir visados skurst.

Elena Vitkutė (11 metų)

Vieni yra turtingi iš tē-
vų palikimo, o kiti patys
įgauna turtus, mes tą gali-
me patyrti ir pačioje Chica-
goje.

Kad pasiekti geresnį gy-
venimą, visų pirma iš ma-
žens reikia lankyti mokyk-
lą ir siektis aukštesnio mo-
kslo ir amato; kaip tai: ma-
šininio elektrinio gero dai-
lydės ir tt. Susitauptus siek
tiek pinigų įvesti į speku-
liaciją ir tokiu būdu, kartais
pasitaiko pralobti. Tokis
pralobimas yra nuskriaudi-
mas kitų.

Paprastu darbininku bu-
damas negali niekad pralobti,
nors ir tukstančius
metų gyventum.

Teisingam negalima pra-
lobti, geriau nesiduoti iš-
naudoti. J. Orintas, 11 m.

KELIOS MINTYS.

1. Aš turiu tik vieną ma-
mytę. Ji maitina mus ketu-
ris. Mano mamytė siuva
drabužius ir plauna drapa-
nas. Ji eina už virėją į ves-
tuves ir į balius.

2. Aš kai užaugsiu, busiu
aktorius. Mokinysiuos ant
muzikos, o išsimokinęs ją
grajinsiu. Apsigyvensiu ho-
tely ir niekada nesizėnysiu,
todėl, kad aš nemyliu mer-
gų.

3. Mokyklos yra del ap-
vietimo žmonių ir išsilavi-
nimo jų protui. Jeigu nebu-
tų jų, tai būtų prastai gy-
venti šiame pasauly.

4. Knygynas yra kelias į
šviesą. Iš knygų žmonės
apturi daug naudos. Jie at-
randa iš jų, kaip gyventi
šiam pasaulyje ir kaip sau
maisto pasitaisyti.

5. Lietuviai gauna iš
Aušros knygyno knygų ir
laikraščių. Be to dar jie
gauna visokių patarimų. Iš
tų knygų ir laikraščių suži-
no daug svarbių naujienų iš
šio pasaulio. O vaikai, vie-
tinių lietuvių, lanko sekma-
dieniais lietuvišką mokyk-
lą, kuri yra įsteigta vaiku-
čiams. Joje yra mokinama
lietuviškai skaityti ir rašy-
ti.

6. Vaikai kol užauga mo-
kinasi skaityti ir rašyti, o
jeigu geri vaikai, mokinasi
dar ir amato. Jie kokiu nors
būdu prigelbsti savo tėve-
liams.

7. Aš kai atsikeliu sek-
madienį, pagrajinu muzi-
ka, palinksminu savo ma-
mytę. Kaip mano mamytė
pataiso pusryčius pasival-
gau ir einu ant gatvės pasi-
lakstyti. Po pietų einu į
Aušros lietuvišką mokyk-
lą, kuri yra įsteigta vaiku-
čiams. Parėjęs iš mokyk-
los kartais einu į teatrą.

8. Žmonės, kurie skaito
knygas ir laikraščius, dau-
giau žino už tuos, kurie
neskaito jų. Laikraščiai su-
teikia jiems visokių žinių ir
žinelių iš šio pasaulio.

9. Tie vaikučiai, kurie dar
lanko lietuvišką mokyklą,
tuo tikslu, kad pažinti pla-
čiaus lietuvišką raštą ir kal-
bą ir tuomi palaikyti dar
lietuvišką tautą.

10. Aš myliu vasarą, nes
tame laike yra geras oras
ir nereikia sunkių aprėdalu.
Galima nuvažiuoti į visokias
parkas, piknikus, upėje žve-
joti ir laiveliais paplaukioti.

11. Mes neturime ne jo-
kios naudos iš bažnyčios,
todėl, kad mes nepriklausome.
Kol dar priklausome
tiek pinigų kunigui, o mums
nieko gero nebuvo iš tos
bažnyčios.

12. Bolševikai yra di-
džiūmenė žmonių. Jie vei-
kia ir kovoja už laisvę. Jie
remia darbininkus. Iš rusų

kalbos jie yra vadinami
Bolševikais.

Parašė Jonas Rimšiuskas,
12 metų.

1. Aš manau būti inžinie-
rium užaugęs, kuris dirba
planus del tiltų. Dirbdamas
tą darbą galėsiu įsigyti au-
tomobilių ir juo važiuosiu
kur man reikės. Aš galėsiu
uždirbti daug pinigų ir jais
galėsiu šelpti savo tėvelius.
Mano broliukas kaip ma-
sto; jis mano, kad pinigai
yra lengvai uždirbami; bet
aš taip nemąstau, todėl,
kad aš jau patyriau: pereitį
vasarą dirbau golfe, ir ži-
nau, kaip yra uždirbami pi-
nigai. Uždirbęs pinigų da-
viau ir tėveliams.

2. Mokykla yra tokia vie-
ša įstaiga, kur žmonės eina
mokintis. Joje jie išsimoki-
na skaityti ir rašyti, o išsi-
mokinę įgauna daugiau pro-
to, palieka gudresni ir iš-
mintingi.

3. Knygynas yra tokia
įstaiga, kurioje susieina
žmonės pasiskaityti knygų
ir laikraščių. Skaitydami
juos, jie sužino, kaip žmo-
nės gyvena praityj ir kaip
gyvena dabar.

4. Iš Aušros knygyno
yra tokia nauda, kad jame
yra įsteigta mokykla vai-
kučiams. Ją gali lankyti
vaikučiai, o lankydami gali
išsimokinti lietuviškai ska-
ityti ir rašyti.

5. Kol vaikai dar maži,
jie bėgioja ir bovinas gat-
vėse, o kaip sulaukia šešių
metų, tada pradeda lankyti
mokyklą. Lankydami ją iš-
simokina skaityti, rašyti ir
piešti, o kai kurie dar ir
amato.

6. Aš sekmadieniais skai-
tau knygas ir laikraščius.
Nuo pietų einu į Aušros
mokyklą, o parėjęs iš mo-
kyklos pasivalgau; pavalgę
einu ant balių parengtų
draugijų.

7. Mano tėvelis dirba
dirbtuvėj, o motutė namie
gamina maistą mums.
Tėvelis sugrįžęs iš dirbtu-
vės vakarais skaito knygas
ir laikraščius, kartais pa-
grajina ant gramafono.
Sekmadieniais kartais eina
ant vakarų ir į svečius.

8. Žmonės turi iš knygų
tą naudą, jie sužino iš jų,

SEVEROS GYDUOLĖS UZLAIKO
SEIMYNOS SVEIKATA.

Nuo niežtančių išberimų-
vartojant

**SEVERA'S
ESKO**

Atitęptiškas Mostis

Vartojamas nuo niežlių, išberimų
ir kitokių odinės ligos.

KAINA 50c

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Viena mergaitė
iš prieglaudos
našlačių.
Ta prieglauda
turi vardą
"John Reed",
garsaus
amerikiečio
komunisto,
kuris
pora metų atgal
mirė Maskvoj
ir palaidotas
Kremline.
(Iš "S. R. Piet.")

nauda iš bažnyčios, o žmo-
nėms neduoda.
12. Bolševikai yra del
darbininkų gerovės ir jie
veikia del jų. Kad Bolševi-
kai nuveiktų, būtų daug ger-
riau darbininkams. Tuokart
turėtų visi lygiai dirbti.
Pranyktų ir ponai iš šio pa-
saulio, ir kunigėliai neturė-
tų tokią naudą, kaip jie tu-
ri dabar.

Parašė Alfonsas Kėžys
(12 metų.)

(Visi rašinėliai yra Rose-
lando mokyklėlės lankyto-
jų.)

Darbininkų Eilių Rinkinys

Deklamatoriai ir Eilių Mėgėjai
Jūs turit progą įgyti gerą eilių
knygą, kurią parašė Mačys-Kėk-
štas. Šioj knygoj randasi įvai-
raus turinio eilių, kurios tinka
pasakyti viešose ir draugiškuose
susijimuose. Knyga turi arti
simto puslapių didelio formato.
Kaina 50c. Reikalaujami ir pi-
nigų siųskit šiuo adresu:
VILNIS
2513 So. Halsted St., Chicago, Ill.

SUNKI LIGA.

Dažnai išsivysto iš įsise-
nėjusio šalčio. Milionai
žmonių kožną žiemą
miršta nuo paprasto per-
sivaldymo. Jei užsišaldę,
tai greičiausia naudok J.
Baltrėno Sveikatos Gel-
bėtoją. Apart to, dar ga-
lite gauti sekancias gy-
duoles:

1. Kraujo Valytojas, kuris išvaro šaltį ir sušildo kraują.
2. Krištolaiva Čerauninko Aliva, išvaro šaltį, išvalo skilvį ir grobus.
3. Inkstų Gyduolė, kuri išvaro šaltį iš inkstų ir strėnų.
4. Minerališka gyduolė del maudynės, ištraukia iš viso kūno šaltį ir visus nesveikumus.

Sitų gyduolių kaina 1 bonka \$1.00. Tos gyduolės yra geriausios, nes daktarai ir slaugintojos (Nursės) tikrina ir liepia naudoti opiuose gydymo atsitikimuose. Reikalaujant ir pinigus prisiunčiant iš kalno, mes gyduoles išsiunčiame į visas dalis Suvienytų Valstijų.

SVEIKATOS GELBETOJAS—DRUG CHEMICAL CO.
J. Baltrėnas, Prop.
2500 W. Pershing Rd., Chicago, Ill.

Vokietijos Darbininkai Meldžia Duonos! Duonos!

Duokite Mums Duonos

Ir Valdancioji Klesas Atsako

SU PAGELBA PAREMTA ANT IŠLYGŲ, kad
Vokietijos darbininkai sutiks priimti valdžią, kokią ban-
kieriai jiems paskirs, kurie sutinka duoti Vokietijai pa-
skola.

**SU PAGELBA PAREMTA ANT POLITIŠKŲ
ISITIKINIMŲ,** kuri užtikrina išdalinimą aukų tom
unijom, kurios sutiks kovoti prieš bolševizmą Vokietijoj.

**SU MAŠININEM
KANUOLĖM.
SU DIPLOMATI-
NĖM NOTOM.
SU DIDELEM
PASKOLOM.
SU MILITARE
OKUPACIJA.**

**AMERIKOS DARBININKAI IR FARMERIAI, ATSAKYKITE GREIT:
KAS YRA JUSŲ ŠIRDYSE ŠIANDIEN!
KIEK JUSŲ JAUSMAS TARPTAUTINIO SOLIDARUMO SU VOKIE-
TIJOS DARBININKAIS YRA VERTAS?**

paremtas ant

Pagelbai Badaujantiems **BE IŠLYGŲ, — Be Politiskų SKIRTUMŲ**

\$500 pradinis įrengimas ir \$2000
į mėnesį, atidarys ir palaikys
Amerikos maitinimo stotį Vo-
kietijoj.

Mes Pasiuntėm
\$500 sausio mėn. 29 d. ir \$2000
vasario 2 dieną.

Kiek jūs aukausite del \$2000
Fondo, del kovo mėn.

Friends of Soviet Russia and Workers' Germany,
32 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.
Enclosed find \$..... as my contribution to the sup-
port of the American Soup Kitchen. I pledge to send
\$..... monthly for this purpose as a concrete ex-
pression of my feeling of solidarity with Germany's
starving workers and their families.

Name.....
Address.....
Trade or Profession.....

COMMITTEE FOR INTERNATIONAL WORKERS AID.

